

KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA ja
LUPA- JA VALVONTAJAOSTO

Kuva: Päämajakoulun julkisivu- ja vesikattokorjauksen työmaa

TOIMINTAKERTOMUS 2025

Sisällys

KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA	2
TALouden TOTEUTUMINEN JA OLENNAISET POIKKEAMAT	6
OHJELMAKORTIT.....	7
HENKILÖSTÖ	12
PALVELUALUEEN JOHTO, STRATEGISET PROJEKTIT JA LENTOASEMA	13
KAUPUNKIKEHITYKSEN TULOSALUE	15
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ-TULOSALUE	20
RAKENNUSVALVONTA-TULOSALUE.....	29
MAASEUTUTOIMI-TULOSALUE.....	33
INVESTOINNIT 2025.....	36

KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue tuottaa kaupunkilaisille ja elinkeinoelämälle vetovoimaisen elin- ja toimintaympäristön puitteet suunnittelemalla, rakentamalla ja ylläpitämällä kiinteistöjä ja yhdyskuntateknisiä verkostoja sekä viher- ja virkistys-alueita. Palvelualue tarjoaa tilaratkaisuja asiakkaille (pääasiakas on kaupungin omat lakisäättäjät palvelut), edistää toimitilojen käytön taloudellista tehokkuutta sekä vastaa kiinteistöjen arvon säilymisestä. Palvelualueen maantieteellinen toiminta-alue on pääsääntöisesti Mikkelin kaupungin alue. Maaseutu- ja lomitustoimen toiminta-alueena on maatalousyrittäjien lomituspalveluiden järjestäminen kahdenkymmenen yhden (21) kunnan alueella sekä maataloushallinnon järjestäminen 7 kunnan alueella

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen tulosalueet

- kaupunkikehitys (maankäyttö ja kaupunkirakenne; vuokraus- ja käyttöpalvelut, pysäköinnin valvontapalvelut)
- Kaupunkiympäristö (infra- ja viheraluealuelpalvelut, talonrakennuspalvelut)
- rakennusvalvonta (rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut)
- maaseutuhallinto- ja lomituspalvelut (maaseutupalvelut ja lomituspalvelut)

Palvelusuunnitelma

Kaupunkikehityslautakunnan alainen palvelualue vastaa toimialansa viranomaistehtävistä ja omistajaohjauksen tehtävistä sekä palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Kaupunki toimii palveluiden järjestämisessä pääsääntöisesti tilaajatuottaja-mallilla.

Palvelualueen tavoitteena on tukea Mikkelin elinvoimakehitystä (kaupunkiorganisaatio, yritykset) ja tuottaa kuntalaisille ja vapaa-ajanasukkailla sille määriteltyjä palveluita kustannustehokkaasti. Huolehtia kaupungin valmius- ja varautumisen koordinoimisesta.

Lautakunnan alaisena toimintana palvelualue tuottaa kaavoitus- mittaus- ja kartastopalveluja sekä hankkii ja luovuttaa maata taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti elinvoiman kehittämiseksi ja rakentamisen investointien mahdollistamiseksi. Lisäksi lautakunnan alaisiin palveluihin kuuluvat yhdyskuntateknisten palveluiden ylläpito ja rakennuttaminen, joukkoliikenteen palveluiden organisointi, kaupungin omistaman lentoaseman ylläpito, torien hallinnointi ja tapahtumia tukevien palveluiden järjestäminen sekä tilaratkaisut (rakentaminen, vuokraaminen, hankkiminen, myyminen ja purkaminen) ja pysäköintipalvelut.

Maaseututoimi ja lomituspalvelujen tehtäväalueena on maataloushallinnon ja maatalousyrittäjien lomituspalveluiden järjestäminen.

Palvelualue vastaa rakennusvalvonta- ja jätehuoltoviranomaisen tehtävistä.

Rakennusvalvontaviranomaisena toimii kaupunkiympäristölautakunnan lupa- ja valvontajaosto.

Päätöksenteko

Kaupunkikehityslautakunta kokoontui 11 kertaa (v. 2024 12 kertaa) ja käsitteli yhteensä 145 (v. 2024 146) pykälää.

Kaupunkikehityslautakunnan kokoonpano:

Jäsenet 1.1.2025-31.5.2025

- 1 Kosonen Mikko
- 2 Härkönen Jukka
- 3 Isoaho Saara
- 4 Väänänen Jaakko
- 5 Noponen Katriina
- 6 Noponen Perttu
- 7 Panula-Ontto-Suuronen Anni
- 8 Hakala Kerttu
- 9 Karhunen Pertti, PJ
- 10 Asikainen Katariina, VPJ
- 11 Tullinen Hannu
- 12 Hokkanen Marita
- 13 Vartiainen Jaana

Varajäsenet 1.1.2025-31.5.2025

- 1 Rossi Jukka
- 2 Puhakka Paavo
- 3 Soininen Mali
- 4 Siitari Keijo
- 5 Kohvakka Tuula
- 6 Anttalainen Taneli
- 7 Heikkonen Susanna
- 8 Kontinen Leena
- 9 Mutttilainen Ola
- 10 Strandman Jaana
- 11 Nykänen Reijo
- 12 Nieminen Kalle
- 13 Kohvakka Katja

Jäsenet 1.6.2025-31.12.2025

- 1 Väänänen Jaakko, VPJ
- 2 Hokkanen Marita
- 3 Saarelainen Anna-Leena ero 6.10.2025
- 3 Noponen Sari valittu 6.10.2025
- 4 Heinänen Raimo
- 5 Härkönen Jukka
- 6 Kosonen Mikko
- 7 Rantalainen Anni
- 8 Tikkanen Petri, PJ
- 9 Tullinen Hannu
- 10 Vartiainen Jaana
- 11 Hakala Kerttu

Varajäsenet 1.6.2025-31.12.2025

- 1 Sihvonen Jari
- 2 Tissari Emmi ero 6.10.2025
- 2 Ruokonen Minna valittu 6.10.2025
- 3 Pentikäinen Petri P.
- 4 Liukkonen Toni
- 5 Vaarasuo Janne
- 6 Korhonen Janne
- 7 Korhola Tiina
- 8 Kohvakka Katja
- 9 Avikainen Kari
- 10 Rusakko Susanna
- 11 Forsström Anna

Kaupunginhallituksen edustaja Risto Rouhiainen 1.1.2025-31.5.2025

Kaupunginhallituksen edustaja Petri Pekonen 1.6.2025-31.12.2025

Vammaisneuvoston edustaja Timo Petäjämäki 1.1.2025-31.12.2025

Vammaisneuvoston varaedustaja Pirkko Luusalo 1.1.2025-31.12.2025

Vanhusneuvoston edustaja Aija Himanen 1.1.2025-10.9.2025

Vanhusneuvoston varaedustaja Ari Lehtinen 1.1.2025-10.9.2025

Vanhusneuvoston edustaja Tapani Varjus 10.9.2025-31.12.2025

Vanhusneuvoston varaedustaja Ari Hämäläinen 10.9.2025-31.12.2025

Nuorisovaltuuston edustaja Otto Lindstedt 1.1.2025-31.12.2025

Nuorisovaltuuston varaedustaja Iida Leppä 1.1.2025-31.12.2025

Esittelijänä kokouksissa toimi kaupunkikehitysjohdaja Jouni Riihelä.

Lupa- ja valvontajaosto kokoontui 3 kertaa ja käsitteli yhteensä 12 asiaa.

Lupa- ja valvontajaoston kokoonpano

Jäsen 1.1.-1.6.2025

Muttilainen Ola pj.
Haavikko Harri vp.
Häkkinen Kati
Sipilä Arto
Taskinen Terhi

Varajäsen 1.1.-1.6.2025

Korhola Anne
Kultanen Kirsi
Väisänen Heikki
Marttinen Mika
Siitari Keijo

Jäsen 2.6.-31.12.2025

Kekkonen Matti pj.
Ruuth Noora vp.
Isoaho Saara
Korhonen Tapani
Sipilä Arto

Varajäsen 2.6.-31.12.2025

Heikkonen Susanna
Paasonen Kirsi
Rantalainen Anni
Harmoinen Jorma
Nalli Sami

Kaupunkikehityslautakunnan edustaja on Petri Tikkanen.
Esittelijänä toimi johtava rakennustarkastaja Sari Valjakka.

PALVELUSUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

Itä-Suomessa rakentamisen ja investointien vuosi 2025 jäi selvästi muuta maata heikommaksi: alueella ei nähty pääkaupunkiseudun tai kasvukolmion kaltaista orastavaa elpymistä, vaan markkinatilanne pysyi odottavana, työllisyyskehitys heikkona ja rakennusalan osaamista valui pois, mikä syvensi rakennemuutosta; samalla konkurssien yleisyys ja rakennusalan arvoketjun haasteet hidastivat investointien käynnistymistä ja kasvattivat alueellista eriytymistä suhteessa eteläisen Suomen kasvualueisiin.

Vuonna 2025 energiaintensiiviset hankkeet etenivät Suomessa nopeasti erityisesti aurinkovoimaloiden, vetyteollisuuden ja akkuvaretojen valmistelussa, mutta niiden toteutumista rajoittivat sähköverkon liityntäkapasiteetin pullonkaulat, jotka korostuivat erityisesti Itä-Suomessa, missä kantaverkon riittämättömyys hidasti hankkeiden siirtymistä rakennusvaiheeseen. Samalla datakeskusten ja BESS-akkuvarastojen välillä syntyi kilpailua Fingridin kapasiteetista, sillä nopeasti luvitettavat BESS-hankkeet saattoivat varata siirtokyvyn ennen työllistävempiä datakeskuksia, mikä nosti esiin tarpeen ohjata hankkeiden etenemistä aluetaloudelliset vaikutukset huomioiden.

Vuosi 2025 oli palvelualueelle sekä taloudellisesti että toiminnallisesti onnistunut, vaikka toimintaympäristö pysyi epävarmana ja rakentaminen historiallisen matalalla tasolla. Palvelualue saavutti kokonaisuutena erittäin hyvän taloudellisen tuloksen: toimintakate parani selvästi ja kulut alittuivat lähes kaikissa keskeisissä menoerissä, erityisesti energia-, purku- ja asiantuntijapalveluissa. Henkilöstömenot pysyivät kurissa haastavasta rekrytointimarkkinasta huolimatta.

Strategisesti vuosi oli merkittävä. Kaupunkikehityksen elinvoimaa vahvistettiin erityisesti EcoSairilan ja Visulahti Orient -alueiden yritysvarauksilla, joissa energiaintensiivinen teollisuus kasvoi ja kiertotalousklusteri eteni. Kaavoitus tuotti useita valmiita kaavoja, mikä parantaa kaupungin investointi- ja tonttivalmiutta tuleville vuosille. Paikkatietojärjestelmän uudistaminen Trimble Locus Cloudiin oli merkittävä toimintatapojen parannus ja paljasti aiempia tietopuutteita.

Rakentamisen taantuma vaikutti rakennuslupien kysyntään, mutta kasvua syntyi uusiutuvan energian ja datakeskushankkeiden lupamäärissä. Ensimmäinen merkittävän mittaluokan datakeskus sai rakennusluvan Visulahdessa. Mikkelin rakennusjärjestys 2025 saatiin vahvistettua voimaan valtuustossa 2.6.2025. Kaupunki varautui ilmastomuutoksen vaikutuksiin: hulevesi- ja tulvasuojelutoimia edistettiin laajasti suurtulvien jälkeen. Lentoaseman kehittäminen jatkui valtion 0,5 M€ tuella ja uusien toimijoiden myötä.

Kiinteistöjen ylläpidossa keskityttiin energiatehokkuuteen, sisäilmakorjausten jatkamiseen sekä korjausvelan hallintaan. Saimaanportin yhtenäiskoulu siirtyi täyskäyttöön, ja sisäilma- ja peruskorjauksia edistettiin suunnitelmallisesti useissa kohteissa. Talonrakennusinvestoinnit alittuivat pääosin matalasuhdanteen ja hankkeiden siirtymisten vuoksi.

Maaseutu- ja lomituspalveluissa tehtävät hoidettiin ajallaan, vaikka lomittajapula vaati oppisopimuskoulutuksen laajaa hyödyntämistä. Jätehuolto siirtyi kokonaan kaupungin vastuulle ja uusia palvelukäytäntöjä otettiin käyttöön asiakaslähtöisesti.

Kokonaisuutena palvelualue onnistui ylläpitämään kaupungin toimivuuden, elinvoiman ja infrastruktuurin kehittämisen vaikeasta toimintaympäristöstä huolimatta, ja loi vahvaa pohjaa tuleville investointi- ja kehitysvuosille.

Talouden toteuma

Palvelualueen toimintatuotot olivat n. 50,9 miljoonaa euroa ja toiminnan kulut olivat n. 51,8 miljoonaa euroa. Toimintakatteeksi muodostui n. -0,52 miljoonaa euroa, joka on n. 0,9 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi toteuma.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN JA OLENNAISET POIKKEAMAT

	TP 2024	TA 2025	TA muu- tokset 2025	TA muutoksi- neen 2025	TP 2025	Poikkeama TP/muut.TA	Tot-%
Toimintatuotot							
Myyntituotot	12 031 720	12 443 800	-665 600	11 778 200	11 311 983	466 217	96,0
Maksutuotot	3 065 842	3 222 700	-455 300	2 767 400	3 032 634	-265 234	109,6
Tuet ja avustukset	1 014 748	1 183 000	39 200	1 222 200	1 589 647	-367 447	130,1
Muut toimintatuotot	34 336 423	34 495 900	674 700	35 170 600	34 936 793	233 807	99,3
Toimintatuotot yhteensä	50 448 734	51 345 400	-407 000	50 938 400	50 871 057	67 343	99,9
Valmistus omaan käyttöön	254 116	321 000	-23 000	298 000	365 605	-67 605	122,7
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-12 826 049	-13 777 700	1 253 700	-12 524 000	-12 271 909	-252 091	98,0
Palkat ja palkkiot	-10 211 711	-10 902 800	1 029 800	-9 873 000	-9 851 089	-21 911	99,8
Henkilösivukulut	-2 614 338	-2 874 900	223 900	-2 651 000	-2 420 820	-230 180	91,3
Eläkekulut	-2 252 917	-2 478 700	196 000	-2 282 700	-1 992 634	-290 066	87,3
Muut henkilösivukulut	-361 421	-396 200	27 900	-368 300	-428 186	59 886	116,3
Palvelujen ostot	-23 688 356	-28 976 600	1 507 400	-27 469 200	-27 375 239	-93 961	99,7
<i>joista ulkoiset</i>	-22 001 122	-27 283 300	1 507 400	-25 775 900	-25 717 338	-58 562	99,8
<i>joista sisäiset</i>	-1 687 234	-1 693 300	0	-1 693 300	-1 657 901	-35 399	97,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 814 114	-8 056 800	1 239 200	-6 817 600	-6 515 115	-302 485	95,6
Avustukset	-990 934	-1 011 300	15 300	-996 000	-1 010 423	14 423	101,4
Muut toimintakulut	-5 098 066	-4 734 200	-113 900	-4 848 100	-4 584 499	-263 601	94,6
Toimintakulut yhteensä	-49 417 518	-56 556 600	3 901 700	-52 654 900	-51 757 185	-897 715	98,3
Toimintakate	1 285 333	-4 890 200	3 471 700	-1 418 500	-520 524	-897 976	36,7

Toimintatuotot, keskeiset poikkeamat

Toimintatuotot alittuivat 67 t eurolla suhteessa muutettuun talousarvioon. Suurimmat poikkeamat olivat lomituksen valtionkorvauksen toteutuminen 274 t euroa pienempänä ja rakennusten vuokratuottojen toteutuminen 361 000 t euroa talousarviota pienempänä. Lomituksen valtionkorvauksen väheneminen näkyy vastaavana menojen pienenemisenä.

Valmistus omaan käyttöön, keskeiset poikkeamat

Valmistus omaan käyttöön toteutui noin 68 t euroa muutettua talousarviota suurempana.

Toimintakulut, keskeiset poikkeamat

Toimintakulut alittuivat noin 900 t€ muutettuun talousarvioon verrattuna. Alitus muodostui pääasiassa seuraavista kokonaisuuksista:

- Liikennealueet 345 t euroa
- Sähkö ja energia 341 t euroa
- Rakennusten ja huoneistojen vuokrat 304 t euroa

Henkilöstömenot toteutuivat noin 252 t euroa talousarviota pienempänä.

1. Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Muuttuvaan rakennuslainsäädännön jalkautus toimintaan (rakentamisen laki ja kaupungin uudistuva rakennusjärjestys).	Osallistutaan koulutuksiin. (Rakennusvalvonta) Lautakunta saa koulutuksen.	1/viranhaltija	Toteutunut
Maatalousyrittäjien vuosilomat järjestetään palveluhenkisesti tasaisesti lomavuoden aikana	Vuosilomapäivät toteutuvat MELAn ohjeistuksen mukaisena kaikilla alueilla ja ajoittuvat palvelun saatavuuden ja tuotannon tukemiseksi tasaisesti molemmilla vuosipuoliskoilla. (Lomituspalvelut)	26 vuosilomapäivää / yrittäjä / vuosi	Ei toteutunut 25 vuosilomapäivää/yrittäjä/vuosi Ensimmäinen vuosipuolisko 11/päivää, toinen vuosipuolisko 14 päivää.

Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Huomioidaan hiilineutraalisuustavoite hankinnoissa, joko vähimmäisvaatimuksena tai laatupisteytettävänä tekijänä hankinnan luonteesta riippuen.	Hiilineutraalisuustavoitteen huomioiminen kuvataan tarjouspyynnössä. (Palvelualue, Hankintapalvelut)	Kilpailutusten määrä, joissa hiilineutraalisuustavoite on hankinnassa huomioitava tekijä.	Huomioitu osana mm joukkoliikenteen kilpailutus.
Hyödynnetään uusiutuvaa energiaa.	Rakennettavat uudet uusiutuvan energian käyttökohteet kiinteistöissä ja niiden teho. (Talonrakennuspalvelut) Hiilineutraalisuustavoitteen huomioiminen kuvataan tarjouspyynnössä. (Palvelualue, Hankintapalvelut)	Arvioitu vuosituotto kWh (uudet kohteet). Kilpailutuksen (kpl / vuosi) asiakirjat.	Toteutettu lämpöpumput Rämälän koululle ja Ranta-kylän nuorisotalolle 260 000 kWh. Ei raportoitu erikseen. Huomioitu esimerkiksi kiertotalousoperaattorin kilpailutuksessa.

Taataan puhdas vesi ja lähiruoka sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Edistetään perinnebiotooppialueiden määrän ja pinta-alan laajenemista sopimusteitse.	Sopimusmäärät pysyvät ennallaan tai kasvavat. (Maaseututoimi)	Sopimusten määrä/vuosi	Laskenut 87 -> 85

Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Vesiosaamisen (tutkimus, koulutus, yritystoiminta) edistäminen mm. BEM III (Blue Economy Mikkeli) hankkeella alueen elinvoiman kehittämiseksi.	Yritysten lokalisointi toimintaympäristöön ja kansainvälisen kontaktien määrä (T&K ja teollisuus-alue) (Palvelualue, MikseiMikkeli)	Klusteriin sitoutuneiden yritysten määrä. Kansainvälisten kontaktien määrä ja maantieteellinen laajuus.	37 yritysjäsentä MWW25 15.-21.9.2025 Finnish Lakeland Forum ja Yritysten vesipäivä yht. 230 osallistujaa MWW26 8.-14.6.2026 Valmistelu:

	Mikkeli Water Week 2025 tapahtumaviikon järjestäminen (ml. Finnish Lakeland Forum). Mikkeli Water Weekin sekä kansainvälisen konferenssin valmistelu vuodelle 2026 yhdessä oppilaitosten kanssa. (Palvelualue, MikseiMikkeli, LUT, Xamk)	Tapahtuman järjestäminen 2025 ja seuraavasta tapahtumasta (2026) sopiminen sekä valmistelu.	mm. Finnish Lakeland Forum, ETWT-konferenssi ja kaupungin kv-kutsuvierasohjelma
Vesiosaamisen ja Blue Economy Mikkeli-osaamiskeskuksen (BEM) kehittäminen Ekosysteemisopimuksen mukaisesti. Puhdistamoluolan TKI-ympäristön käyttöönotto ja sitä hyödyntävä palvelutoiminta.	BEM:n palvelutoiminnan laajentaminen puhdistamon TKI-luolassa. (Palvelualue, MikseiMikkeli)	BEM:n palveluita käyttävien asiakkaiden määrä ja BEM:iin kytkeytyvien, seudulle sijoittuneiden yritysten määrä.	Yksi uusi yrityksen testaus, LUT:n kanssa puitesopimus ja valmistelu kahdesta vedenkäsittelyn pilotista

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
MikMap (paikkatietoalustan ja karttaohjelmiston uudistaminen) – projektin etenemisen varmistaminen	Uusi ohjelmisto otetaan tuotantokäyttöön. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne, Rakennusvalvonta)	Kyllä / Ei	Kyllä.
Kaupunkiorganisaation digitalisaation edistäminen	Uusien, korvaavien ja kustannustehokkaiden kaupunkiorganisaatiotason ohjelmien käyttöönoton varmistaminen palvelualueella (Tietohallinto, Palvelualue)	Kyllä / Ei	Talouden seurannan ohjelma

2. Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Parannetaan yrittäjämystyönteisyyttä sujuvilla yrityspalveluilla sekä joustavilla maankäytön ratkaisuilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Yritysinvestointien mahdollistaminen.	Asemakaavaprosessien käynnistämiseen kuluva aika. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Päiviä / ulkoisesta yrityshankeesta käynnistyvä kaavaprojekti Yritysinvestointikontaktista lainvoimaiseksi saatujen asemakaavojen määrä.	Vaihtelee, mutta yleisesti kuluva aika on noin 15 päivää. 1 kpl: - Metsurinraitti 2, Visulahdessa; Lisäksi useita, jotka eivät ole vielä päätöksentekovaiheessa tai eivät ole saaneet lainvoimaa.

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Lomittajatyönohjaajien osaamisen tukeminen	Rekrytoidaan lomittajia (2 lomittaja/vuodessa) (lomituspalvelut)	Uusia lomittajia / vuosi	Toteutunut ja tulos ylitetty. 5 uutta lomittajaa

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Onnistuneiden harjoittelujen kautta tuetaan opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia ja helpotetaan osaavan työvoiman saantia paikallisiin yrityksiin.	Vähintään 3 harjoittelijaa vuodessa. (Palvelualue)	Harjoittelijoiden määrä henkilöä/vuosi	Infra-aluepalvelut 1, talonrakennuspalvelut 2 henkilöä.

Kehitetään toimintaa opinnäytetöiden kautta saatavalla tiedolla.	Vähintään 2 opinnäytetyötä. (Palvelualue)	Valmistuneiden opinnäytetöiden määrä kpl/vuosi	Toteutettu 2 kpl (Makara) ja valmisteilla 2 kpl (Makara, talonrakennus)
Rekrytoidaan uusia työntekijöitä onnistuneiden harjoittelujen ja oppisopimuksen kautta.	Vähintään 2 henkilöä rekrytoidaan harjoittelujaksolta pysyväksi työvoimaksi henkilöstösuunnitelman salliessa. (Palvelualue)	Rekrytoinnit / vuosi	Käytetään avointa hakua myös työsuhteisiin tehtäviin.

3. Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteutuma 31.12.2025
Osallistava budjetointi edistää eri alueiden yhteistyötä ja hyvinvointia. (Katso kohta 4. Yhteisöllisyys ja osallisuus toimenpiteenä.)	Investoinnin osallisuuden budjetointi toteutuu ja yksittäisiä projekteja toteutetaan kaupungin eri alueilla. (Kaupunkiympäristö)	Toteutunut investoinnin määrä / TA varattu määrä.	Toteutunut investointiohjelman mukaisena

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja -tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Toteutetaan vuosittain vähintään kaksi esteettömyyteen aktiivisesti vaikuttavaa kohdetta.	Vähintään kaksi kohdetta toteutetaan. (Kaupunkiympäristö, Tilapalvelut)	kpl/vuosi	Lönnrotinkadun jkpp-tie valmistunut. Rantakeitaan ulko-ovet muutettu esteettömyyttä parantaen.
Selkeytetään rakentamismääräysten ja lupamenettelyn vaatimuksia ja avataan asiasisältöä kaupunkilaisille, kesäasukkaille sekä yrittäjille.	Rakentamislain sekä rakennusjärjestyksen muutoksesta tiedottaminen kotisivuilla ja koulutustilaisuuksia järjestämällä (Rakennusvalvonta)	kpl/vuosi	Yleinen tiedotustilaisuus rakennusjärjestyksestä pidetty (1 kpl) sekä kesäasukkaille (2 kpl). Kotisivujen sekä rakentajaoppaan ohjeistuksia täydennetty rakentamislain mukaiseksi.

Kehitetään kaupunki- ja maaseutuympäristöjä eri asumismuotojen ja -tapojen mahdollistamiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Maankäytön suunnittelun keinoin mahdollistetaan uudenlaisten, leimallisesti asuinpinta-alaltaan pienien erillispientalojen rakennusalue.	Kaavoitetaan erillinen, noin alle 100 m2 pientalolen yhtenäinen alue. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Kaavatyö käynnistynyt taustaselvityksillä (Pankalampi II / Repunpää). Valmiusaste 5 %.	Valmiusaste 20 %.

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Huomioidaan kaupunkialueen maankäytön ja rakentamisen aiheuttamat ympäristövaikutukset luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä.	Maankäytön suunnittelun keinoin voidaan osoittaa keskustaajaman osayleiskaava-alueelta luonnon monimuotoisuutta säilyttäviä alueita tiivistyvän kaupunkirakenteen korvaajana. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Kpl / vuosi	Kantakaupungin OYK-alueella olevia AK-hankkeita: 2 kpl - Moisiantie - Veturitalli

Tunnistetaan ja huomioidaan alueen merkittävä vapaa-ajanasuminen ja monipaikkaisuus.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Saatetaan loppuun haja-asutusalueiden edullisuusvyöhyketarkastelu osana rakennusjärjestyksen uudistamista.	Osoitetaan koko kunnan alueella vyöhykkeittäin alueet, joille voidaan osoittaa edullisuusperiaatteella pysyvän asumisen rakentamisaikakkoja haja-asutusalueella. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne sekä Rakennusvalvonta)	Kaupunginvaltuuston päätös: ei. Asiaa työstetään edelleen rakennusjärjestyksen uusia osia sekä ROYK:n uudistamisen yhteydessä asia on esillä.	Rakennusjärjestys hyväksytty valtuustossa, jossa määritelty alueet käyttötarkoituksen muutoksiin (RA -> A) suoralla rakentamisluvalla. Saimaa ROYK:n uudistamisen valmistelu on vireillä.

Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Keskikaupungin merkittävässä maankäytön suunnittelun hankkeissa korostetaan paikalliskulttuuria ja historiaa.	Satamalahden ja Kenkäveronniemen aluesuunnitelmissa hyödynnetään paikalliskulttuurin ja historian elementtejä. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Huomioiminen ideasuunnittelussa ja kaavoissa: kyllä. Ideasuunnittelu käynnissä, erityishuomio suunnittelualueen nimistössä ja yleisessä ilmeessä.	Kaukolan Tripla asemakaavamuutoshanke OAS-vaiheessa. Satamalahden Docklands-alueen D1-tutkimus on alueen jatkosuunnittelun ja kaavoituksen pohjana. Graniittitalon asemakaavamuutoshanke on päätöksenteossa. Veturitallialueen asemakaavassa historialliset tallit suojellaan.
Unesco Global Geopark toiminnan varmistaminen (status saatu uusittua 2024 4 vuodeksi) - Urpolassa sijaitsevan Visitor Centerin, kaupungin organisaation, partner matkailuyritysten, kaupungin alueella sijaitsevien geopark kohteiden sitoutuminen ja kehittyminen osana luontomatkailua Mikkelissä.	Tavoitellaan tunnettuuden ja osaamisen kasvua järjestämällä avoimia tilaisuuksia asukkailla ja matkailualan toimijoille yhdessä MSM ry:n ja Saimaa Geopark ry:n kanssa.	Tapahtumien määrä (kpl) ja Visitor Centerin avoin aikataulu (vrk).	Yleisöluentoja kouluilla 3 kpl ja yleisölle avoimia 3 kpl. Osallistujia n. 1 750 henkilöä. Keskus avautui asiakkaille kesäkuun alussa teemalla etelän ja tutkimusmatkat. Erityisesti keskuksen vesiaktiviteetit olivat suosituksa käytössä. Keskuksen asiakasmäärä n. 4 000.

4. Yhteisöllisyys ja osallisuus

Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Kaupunginosa- ja kylätoimikuntien talkoohankkeiden esim. raivausten mahdollistaminen ja paikallista toimintaa tukevien ohjelmallisten tapahtumien tukeminen.	Yhteistyöhankkeiden edistäminen ja kaupunkikulttuuria tukevien ohjelmallisten tapahtumien tukeminen. (Aluejohtokuntatyö, tapahtumaluvitus)	Tapahtumien määrä	Paukkubalsamin poistaminen pelillistettynä talkootyönä. Espanjansiruetanan poistaminen Otavassa.

Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Kasvatetaan eri kokoisten tapahtumien määrää mahdollistamalla, kokeilemalla ns. matalan kynnyksen luvituksen mallilla. Hyödynnetään rohkeasti kaupungin hallinnassa olevien tilojen ja alueiden käyttöä tapahtuma- ja aluevuokrauksen keinoin. Tehdään entistä vahvempaa yhteistyötä tapahtumatoimijoiden	Kaupunki- ja maaseutukulttuuria tukevien tapahtumien ja populaarisen vuokrausten määrä kasvaa.	Lupa- ja vuokrauspoistusten määrä.	Tapahtumien määrä on kasvanut. Kaupungissa ollut mm Jukola, Festival X, St Michel ravit, Mli Games ja Dinosaurock. Pienempinä mm. kansainväliset suurmarkkinat Juhannuksena Satamassa.

kanssa. Kehitetään kaupungin nettisivujen tapahtuma-alueosiota.	Tieto tapahtuma-alueista ja mahdollisuuksista tulee tunnetummaksi. (Vuokraus- ja käyttöpalvelut)		
--	---	--	--

Lisätään osallistuvan budjetoinnin käyttöä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Osallistavan budjetoinnin asukaskyselyt tehdään tammi-kuussa yhteistyössä aluejohtokuntien kanssa. Aikataulu mahdollistaa kohteiden toteutuksen pääsääntöisesti ko kalenterivuotena.	Kysely toteutetaan. (Aluejohtokuntatyö)	Toteutettujen projektien määrä (kpl).	Kuntalaiskysely tehty alkuvuonna ja kohteiden toteuttaminen onnistui. Erillisiä kohteita 12 kpl.

Edistetään yhteisöllistä asumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Yhteisöllisen asumisen hengen mukaiset asumismahdollisuudet paranevat uusien asuinalueiden suunnittelussa (esim. pinta-alaltaan pienempien OKT-tonttien osalta).	Luodaan kaupunkirakenteen sisällä ”kylämäisiä” asuinalueita, joissa asukkaiden välinen vuorovaikutus lisääntyy yhteiskäyttötilojen ja yhteisöllisen asumismuodon myötä. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Huomioiminen ideasuunnittelussa ja kaavoissa: kyllä	Kyllä Siekkilän Vanamokujan asemakaavahanke on lainvoimainen ja työt käynnissä.

HENKILÖSTÖ

Palvelualueen henkilökunnalla on yhteiskunnan palvelujen ja valtuuston asettaman tuotantotarpeen sekä yhteiskunnan varautumisen ja valmiuden näkökulmasta erittäin laaja-alaista ja monilta osaamisen alueilta olevaa osaamista. Palvelualueen organisaatiossa on monta yksittäistä tehtävää tai vastuukokonaisuutta, jotka ovat ns. yhden henkilön osaamisen tai palveluketjujen verkottumisen ja tietotaidon varassa. Tämä muodostaa yhden tunnistetun organisaatoriskin.

Kaupungilla on käytössä etätyösopimisen mahdollisuus (etätyösopimuksen periaatteet 2022). Henkilöstöllä oli etätyösopimuksen mukaista työskentelyä, mutta samalla kasvaneessa määrin lähityöskentelyä.

Työterveys

Henkilökunnan työterveyden kehitystä seurattiin säännöllisesti palvelun tuottajan keräämällä aineistolla. Työpaikka- ja työpistevalvonnasta on tehty yksikkökohtainen aikataulu vuosille 2023–2026.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen henkilöstömenoja oli budjetoitu 12,5 milj. euroa (v. 2024 13,4 milj. €). Henkilöstömenojen toteutuma oli 12,3 milj. euroa (v. 2024 12,8 milj. €), mikä oli n. 23,7 % palvelualueen toteutuneista toiminnan kuluista.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 2022-2025

	VAKINAISET				MÄÄRÄAIKAISET				HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
ASUMINEN/TOIMINTAYMP.	231	221	214	205	47	54	55	50	278	275	269	255
Hallinto ja Kaupunkikehitys	43	43	43	43	3	6	4	4	46	49	47	47
Kaupunkiympäristö	34	34	35	36	2	3	1	0	36	37	36	36
Rakennusvalvonta	14	14	16	16	4	3	1	1	18	17	17	17
Maaseutu- ja lomituspälv.	140	130	120	110	38	42	49	45	178	172	169	155

	TYÖLLISTETYT			
	2022	2023	2024	2025
ASUMINEN/TOIMINTAYMP.	2	2	0	0

PALVELUALUEEN JOHTO, STRATEGISET PROJEKTIT JA LENTOASEMA

Esihenkilönä toimi kaupunkikehitysjohtaja.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen talouden toteutuminen

TALOUDEN TOTEUTUMA LAUTAKUNTA JA JOHTAMINEN	TP 2024	TA 2025	TA muutokset 2025	TA muutoksi- neen 2025	TP 2025	Erotus	Tot- %
TULOSALUE YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	410 006	272 000	0	272 000	393 573	-121 573	144,7
Valmistus omaan käyttöön	20 720	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 863 373	-2 491 500	716 900	-1 774 600	-1 911 014	136 414	107,7
Toimintakate	-1 432 646	-2 219 500	716 900	-1 502 600	-1 517 441	14 841	101
Lautakunta ja jaostot							
Toimintakulut	-47 816	-51 700	0	-51 700	-48 449	-3 251	93,7
Toimintakate	-47 816	-51 700	0	-51 700	-48 449	-3 251	93,7
Johtaminen							
Toimintatuotot	409 802	272 000	0	272 000	392 942	-120 942	144,5
Valmistus omaan käyttöön	20 720	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 748 838	-2 355 800	716 900	-1 638 900	-1 784 573	145 673	108,9
Toimintakate	-1 318 316	-2 083 800	716 900	-1 366 900	-1 391 631	24 731	101,8
Aluejohtokunnat							
Toimintatuotot	204	0	0	0	632	-632	0
Toimintakulut	-66 719	-84 000	0	-84 000	-77 992	-6 008	92,8
Toimintakate	-66 515	-84 000	0	-84 000	-77 361	-6 639	92,1

Asumisen ja toimintaympäristön johtoryhmä kokoontui läpi vuoden käytännössä kahden viikon välein. Johtoryhmän kuuluivat henkilöstön edustaja ja tulosaluejohtajat (myös Vesiliikelaitoksen johtaja) ja yksiköiden esimiehet, käytännössä kaikki palvelualueella linjaesimiestehtävissä olevat henkilöt. Johtoryhmässä käsiteltiin talouden ja toiminnan suunnittelua ja toteutumista, henkilöstöasioita, projekteja sekä lautakunnan ja jaoston päätettäväksi valmisteltavia asioita.

Maankäyttöryhmä kokoontui läpi vuoden kerran kuukaudessa. Maankäyttöryhmässä on edustus asumisen ja toimintaympäristön palvelualueelta, Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy:stä sekä Kiinteistökehitys Naistinki Oy:stä.

Konsernin kiinteistö- ja asumisen yhtiöiden toimitusjohtajat kokoontuivat läpi vuoden kerran kuukaudessa. Ryhmään kuuluivat Naistinki Oy, Kampuskiinteistöjen sekä vuokrataloyhtiöiden (Mikalo Oy ja Aso Oy) toimitusjohtaja.

Ecosairilan alueen toimijat kokoontuivat läpi vuoden kerran kuukaudessa. Ryhmään kuuluivat Vesiliikelaitoksen, Kehitysyritys MikeliMiksei Oy:n, Etelä-Savon Energia Oy:n, Metsä-Sairila Oy:n ja BioSairila Oy:n edustajat.

Palvelualueen hallinnossa työskenteli palvelualuejohtaja ja palvelukoordinaattori osan työaikansa puitteissa. Johtamista tukivat keskushallinnosta taloussuunnittelija ja palvelualueen rakennuslakimies.

Strategiset projektit

Kalevankankaan urheilu- ja liikunta-alue

Kalevankankaan urheilu- ja liikunta-alueen kehittäminen jatkui edistämällä alueen asemakaavamuutosta, joka mahdollistaa uusien toimintojen sijoittamisen. Tykkilumen latu rakennettiin ja avattiin talven sesonkiin. Suosio oli positiivinen signaali sen tarpeesta.

Satamalahti

Satamalahti-kokonaisuuden ja erityisesti Veturitallialueen kehittäminen jatkui Nordic Icon Consulting Oy:n kanssa yhteistyössä, jonka kanssa on aiesopimus kiinteistökaupasta, joka tähtää erikoiskaupan alueen rakentumiseen. Asemakaava etenee päätösten tekoon talven 2026 aikana. Lisäksi varsinaisen Satamalahden (Docklands) alueen edistäminen on jatkunut yleissuunnitelman tekemisellä ja Putsari-alueen kehittämistä on edistetty markkinavuoropuheluilla ja kilpailutuksella. Molempien kehittäminen jatkuu aktiivisesti vuoden 2026 aikana. Satamalahden kehittämisen ohjausryhmä on koordinoitunut aktiivisesti kehittämistä.

EcoSairila

EcoSairilan alue kiinnostaa kiertotalousalan yrityksiä ja Ecosairilaan on tehty tonttivuokrauksia mm. Salttisenkadun korttelialueelta. Alue on muodostumassa yhdeksi tärkeäksi energiaintensiivisen teollisuuden alan klusterialueeksi, mutta alueella on myös perinteisempää teollista toimintaa. Alueella tutkitaan edelleen kierrätysveden rinnalle imagoa ja integroitumista vahvistavaa uusituvan energian, aurinkosähkön, tuotantoaluetta energiayhteisöhankkeena. Alue turvaisi koko Ecosairilan alueen energiantuotantoa ja huoltovarmuutta.

Lentoasema

Valtakunnallisesti lentoliikennettä on tuettu merkittävästi vain valtion ostoliikenteenä tietyille valtio-omisteisille kentille. Puh- taasti kaupallisin perustein tapahtuvaa lentoliikennettä on Suomessa vähän. Pienempien lentokenttien verkosto on ollut aktiivi- nen ja kenttiä on palautumassa osaksi toimivaa lentoliikenneverkkoa. Pienempien lentokenttien lähtökohtana on ilmailun siir- tymä perinteisestä reittiliikenteestä sähköiseen lentoliikenteeseen ja drone-toimintaan osana pakettilogistiikan kehittymistä.

Mikkelin Lentoaseman kehittämiseksi ja kaupallisen liiketoiminnan vahvistamiseksi tehtiin Kehitysyhtiö MikseiMikkelin kanssa hankeyhteistyötä. Lentoaseman myötä kaupunkiin saatiin valtiolta 0,5 miljoonan euron kehittämisraha (n. 640 t euron hanke, joka päättyy kesällä 2026). Hanke on henkilöresursoitu kehitysyhtiössä. MAF Finland Oy osti tontin lentoasemalta ja siirsi toimin- tansa Mikkeliin. Lentoasemaa piti kotipaikkana lentokoulu ja kentältä operoitiin palolentoja yrityspohjaisesti.

Lentoasema

Vuosi	2025			
Palvelu	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
☐ 5150 - Lentoasema				
laskeutumiset lukumäärä kpl	52,00	235,00	301,00	128,09 %
menot / laskeutuminen €/kpl	-13 337,75	-2 469,36	-2 324,90	94,15 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Toteutuneisiin suoritteisiin on huomioitu kentän ylimääräiset avaukset, palolentotoiminta sekä koululennot. Toteumaan ei ole kuitenkaan huomioitu yleisilmailua, koska näiden osalta ei ole tällä hetkellä mahdollisuutta tarkempaan dokumentointiin. Arviolta yleisilmailuun liittyviä laskeutumisista on ollut n. 1698 laskeutumista vuoden aikana, joista 138 laskeutumista on ilmailupäivään liittyviä laskeutumisista. Drone/UAV -lennätyksiin liittyviä operaatioita on ollut 25.

KAUPUNKIKEHITYKSEN TULOSALUE

Kaupunkikehitys-tulosalueen esihenkilönä toimii maankäyttöjohtaja ja tulosalue jakaantuu kahteen tulosityksikköön:

- Maankäyttö ja kaupunkirakenne
- Vuokraus- ja käyttöpalvelut

Tulosalueen talouden toteuma

TALOUDEN TOTEUTUMA KAUPUNKI-KEHITYS	TP 2024	TA 2025	TA muutokset 2025	TA muutoksi-neen 2025	TP 2025	Erotus	Tot-%
TULOSALUE YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	37 169 801	37 519 900	319 900	37 839 800	37 567 124	272 676	99,3
Valmistus omaan käyttöön	120	20 000	-19 000	1 000	1 696	-696	169,6
Toimintakulut	-12 984 405	-12 885 200	436 000	-12 449 200	-12 180 630	-268 570	97,8
Toimintakate	24 185 516	24 654 700	736 900	25 391 600	25 388 189	3 411	100
							0
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne							0
Toimintatuotot	4 414 991	4 156 000	474 700	4 630 700	4 714 949	-84 249	101,8
Valmistus omaan käyttöön	120	20 000	-19 000	1 000	1 696	-696	169,6
Toimintakulut	-2 130 400	-2 443 600	451 500	-1 992 100	-1 971 991	-20 110	99
Toimintakate	2 284 710	1 732 400	907 200	2 639 600	2 744 654	-105 054	104
Vuokraus- ja käyttöpalvelut							
Toimintatuotot	32 754 811	33 363 900	-154 800	33 209 100	32 852 175	356 925	98,9
Toimintakulut	-10 854 004	-10 441 600	-15 500	-10 457 100	-10 208 640	-248 460	97,6
Toimintakate	21 900 806	22 922 300	-170 300	22 752 000	22 643 535	108 465	99,5

MAANKÄYTTÖ JA KAUPUNKIRAKENNE

Tulosityksikkö vastaa kaupungin paikka- ja maastotiedosta, yleis- ja asemakaavoituksesta ja tontinluovutuksesta. Yksikön tehtäviin kuuluvat erityiset kaavahankkeet, yleis- ja asemakaavat, luvat kaavoista poikkeamiselle sekä ranta-alueiden kaava-asiat sekä tonttien luovutus ja paikkatietopalvelut. Yksikön toiminnot liittyvät keskeisesti kaupungin elinvoimaisuuden edistämiseen. Käytännön työtä tehdään tiiviin asiantuntijajoukon yhteistyönä. Yksikön työ jakaantuu perinteisiin maankäytön toimialoihin: maankäytön suunnitteluun ja maaomaisuuden hallintaan.

Pakolliset (lakiin perustuvat) kiinteistöinsinöörin tehtävät on ostettu Maanmittauslaitokselta. Vuoden 2025 alusta maanmittausinsinöörin virka muutettiin tontti-insinööriksi, ja kiinteistöinsinöörin virka maanmittausinsinööriksi.

Vuoden 2025 aikana maaomaisuuden osalta toteutettiin 19 kiinteistökauppaa (2024: 30 kpl; 2023: 42 kpl; 2022: 32 kpl), joissa kaupunki oli myyjänä. Vuonna 2025 ostoja oli 7 kpl (2024: 3 kpl; 2023: 4 kpl; 2022: 6 kpl). Uusia kiinteistöjä rekisteröitiin 55 kappaletta.

Lisäksi on syytä mainita, että maanhankintaa tehtiin myös kaupunginvaltuustolta haetulla 500 000 euron lisämäärärahalla. Maanhankinnalla kaupunki varautuu tulevaisuuden maankäytön tarpeisiin.

Vuosi 2025 oli asemakaavoituksen osalta poikkeuksellisen tuottoisa. Kaavatiimi toimi paikoin resurssien ylärajalla, mutta kaikki tärkeät kaavahankkeet saatiin lainvoimaiseksi. Vuoden aikana kuulutettiin lainvoimaiseksi 10 asemakaavaa ja viisi yleiskaava. Kaavoituksessa työt ovat osittain ruuhkautuneet (henkilöstöresurssikysymys) – ja osa hankkeista on viivästynyt hankekehittäjän tai maanomistajien toimien takia. Toisaalta rakennusalan taantuma on heikentänyt akuutteihin rakennushankkeisiin liittyviä kaavaprosesseja.

Asemakaavat vuonna 2025:

#972

Ranta-Launiala

Uusi asuinalue mahdollistaa 32 pientalon rakentamisen ja noin 95 asunnon toteuttamisen. Alueen arvioitu asukasmäärä on noin 250 henkilöä.

Asemakaavan pinta-ala: 16,47 ha, josta uutta kaava-aluetta on 16,38 ha.

Rakennusoikeuden määrä: 17 952 k-m²

#999**Hormikuja**

Asemakaavalla päivitettiin nykyisen Oravinteollisuusalueen kortteileita ja laajennettiin teollisuusaluetta yhteensä 1,41 hehtaaria. Rakennusoikeuden määrä kasvoi + 7095 kerrosalaneliömetriä.

Asemakaavan pinta-ala: 24,81 ha

Rakennusoikeuden määrä: 77 548 k-m² (+ 7095 k-m²)

#1006**Pursialankatu 38**

Pursialankatu 38:n asemakaavalla mahdollistetaan neljän uuden kerrostalon rakentaminen Pursialaan puretun Hotelli Varsavuoren paikalle. Alueelle osoitettu rakennusoikeus on yhteensä 9 000 kerrosalaneliömetriä.

Asemakaava-alueen pinta-ala: 9,64 ha

Rakennusoikeus: 9 000 k-m²

#1009**Vuorikatu 19-23 ESE**

Kaavatekninen muutos koskee korttelialueen rakennusaloja ja käyttötarkoituksia. Puretun päiväkotikiinteistön rakennusoikeutta on nostettu, ja alueen käyttö mahdollistetaan monipuolisena keskustatoimintojen korttelialueena.

Asemakaava-alueen pinta-ala: 1,74 ha

Rakennusoikeus: 9240 k-m² (+ 1500k-m²)

#1016**Porrassalmenkatu 29**

Asemakaavan muutos Porrassalmenkatu 29:n tontille mahdollistaa täydennysrakentamisen kahtena VII- ja VIII-kerroksisena kerrostalona. Rakennusoikeus kasvoi kiinteistöllä 2 200 kerrosalaneliömetrillä.

Asemakaava-alueen pinta-ala: 0,2410 ha

Rakennusoikeus: 5600 k-m² (+2200 k-m²)

#1030**Kasarikuja**

Kaavalla tehtiin teknisluonteinen korjaus asuinkorttelialueiden rajauksiin. Lisäksi päiväkodin tonttia laajennettiin viereiselle metsäalueelle metsäpihan toteuttamisen mahdollistamiseksi. Rakennusoikeuden määrään ei tehty merkittäviä muutoksia.

Asemakaava-alueen pinta-ala: 6,60 ha

Rakennusoikeus: 4432 k-m² (-36 k-m²)

#1031**Metsurinraitti 2**

Kaavalla yhdistettiin korttelialueet ja muodostettiin yksi datakeskuksen rakentamisen mahdollistava tontti. Rakennusoikeuden määrää korotettiin merkittävästi.

Asemakaava-alueen pinta-ala: 17,49 ha

Rakennusoikeus: 140 000 k-m² (+ 64 855 k-m²)

#1033**Uikkala**

Asemakaavalla mahdollistetaan kaupan alueen kehittäminen Ristiinan Uikkalassa. Kaupan käyttöön osoitetaan yhteensä 3 582 kerrosalaneliömetriä rakennusoikeutta.

Asemakaava-alueen pinta-ala: 8,8 ha

Rakennusoikeus: 4134 k-m² (+200 k-m²)

#1037**Vanamonkuja**

Asemakaavalla mahdollistettiin Vanamonkujan osoittaminen palvelurakentamiseen. Kaavassa ollut pysäköintialue sisällytettiin tonttiin.

Asemakaava-alueen pinta-ala: 0,5057 ha

Rakennusoikeus: 1500 k-m²

#1038**Konijärvenkatu**

Konijärvenkadun asemakaavan muutoksessa Konijärvenkatu poistettiin asemakaavasta, ja sen pinta-ala liitettiin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeseen.

Asemakaava-alueen pinta-ala: 13,21 ha

Rakennusoikeus: 66 049 k-m² (+ 1 988 k-m²)

(2024: 3 kpl; 2023: 8 kpl; 2022: 4 kpl)

Yleiskaavat vuonna 2025:

- #7106 / Luonterin rantayleiskaavan muutos, Siikaraari
- #7119 / Yövesi-Louhivesi rantaosayleiskaavan muutos, Eskonniemi
- #7120 / Kyyvesi royk muutos, Niemelä
- # 7123 / Hanhijärven, Saarijärven ym. royk muuttaminen
- # 5110 / Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaava ja Honkataipaleen ranta-asemakaavan muutos UPM-Kymmene Oyj

(2024: 1 kpl; 2023: 6 kpl; 2022: 14 kpl)

N.B.: Tilinpäätöstietojen keräämisen osalta on huomattava, että yksittäiset asemakaava- tai asemakaavamuutoshankkeet eivät noudata kalenterivuoden aikataulua. Kaavoille on ominaista, että läpimenoajat vaihtelevat ja kaavaprosessit ovat luonteeltaan yksilöllisiä. Samoin kerrosneliömetrien vertailu talousarviovuosien osalta ei ole tarkoituksenmukaista – eri kaavaprosessit sisältävät merkittävästi eri kerrosneliömääriä.

Kaavoitus

Vuosi Palvelu	2025			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
5320 - Erityiset kaavahankkeet sekä y				
yleiskaavoituksen hyväksytyt kaavat kpl	1,00	6,00	5,00	83,33 %
5330 - Asemakaavat				
asemakaavoituksen hyväksytyt kaavat kpl	3,00	7,00	10,00	142,86 %
menot / hyväksytty kaava €/kpl	-184 386,49	-71 585,71	-49 514,90	69,17 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Kaavoituksessa työt ovat osittain ruuhkautuneet (hlöstöresurssikysymys), toisaalta rakennusalan taantuman heikentänyt akuutteihin rakennushankkeisiin liittyviä kaavaprosesseja. Vuoden 2024 lopulla yleis- ja asemakaavoja vietin päätöksentekoon laaja joukko, ne lainvoimaistunevat vuoden 2025 alkupuolella. Vuodet -- eivätkä kaavahankkeet -- ole veljiä keskenään.

Maaomaisuuspalvelut

Vuosi Palvelu	2025			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
5350 - Tonttien ja kiinteistöjen luov				
rekisteröidyt kiinteistöt kpl	55,00	26,00	34,00	130,77 %
menot / rekisteröity kiinteistö €/kpl	-5 771,10	-13 261,54	-9 551,66	72,03 %
operoidut kiinteistöt kpl	135,00	116,00	26,00	22,41 %
menot / operoitu kiinteistö €/kpl	-2 351,19	-2 972,41	-12 490,63	420,22 %
5360 - Paikka- ja maastotieto				
kunnan maapinta-ala km2	2 550,00	2 550,00	2 550,00	100,00 %
menot / neliökilometri €/km2	-151,35	-177,02	-143,81	81,24 %
ylläpidettävä alue km2	152,00	152,00	152,00	100,00 %
menot / ylläpidetty neliökilometri €/km2	-2 539,06	-2 969,74	-2 412,60	81,24 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

VUOKRAUS- JA KÄYTTÖPALVELUT

Vuokraus- ja käyttöpalvelut vastaa kaupungin vuokraus- ja myyntitoiminnasta, tapahtuma-alueiden lupa-asioista sekä asumisen viranomaistoiminnasta. Yksikön ydintehtäviin kuuluvat myös henkilöliikennepalvelut (joukkoliikenne ja koulukuljetukset), Pysäköintipalvelut ja vahtimestaripalvelut. Vuokraus- ja käyttöpalveluiden esihenkilönä toimii palvelujohtaja.

Vuokraus

Ulkoisia vuokratuloja vuonna 2025 oli noin 6,6 M€, johon sisältyvät toimitilojen sekä asuntojen vuokrat. Sisäisiä vuokratuottoja oli noin 22,1 M€. Ulkoisia vuokria korotettiin 2,5 %.

Väistöilakustannuksista on ennusteiden mukaisesti päästy lähes kokonaisuudessaan eroon.

Kiinteistöjen vuokrausaste 31.12.2025 oli 70,4 %. Kaupungin omistama kiinteistömassa on noin 290 000 m², joista on vuokrattuna noin 203 000 m². Kokonaismassa sisältää huonokuntoiset ja purkua odottavat kiinteistöt, jotka eivät ole vuokrauskuntoisia. Edelliseen vuoteen verrattuna osakkeita ja kiinteistöjä on myyty, purettu tai kiinteistö odottaa purkua.

Rakennettujen kiinteistöjen myynti on ollut tasaista. Kaupungille tulleiden testamenttikohteiden myynti on myös keskitetty yksikön perustehtäviin. Sotekiinteistöjen selvitysprosessi jatkuu vuoden 2026 puolella, ja asia on päätöksenteossa alkuvuodesta. Osa vuokrasopimuksista, kuten oppilashuollon tilat kouluilla, saatiin allekirjoitettua vuoden 2025 joulukuussa.

Käyttöpalvelut

Viime vuoden aikana kaupungin eri tapahtuma-alueilla oli laaja-alaisesti ja aktiivisesti toimintaa. Erilaiset ulkotilat, torialueet ja tapahtumapaikat olivat monipuolisessa käytössä, ja ne tarjosivat alustan niin kaupalliselle toiminnalle, yhteisöllisille tapahtumille kuin kokeileville konsepteille. Kiinnostus tapahtuma-alueiden hyödyntämiseen kasvoi entisestään, mikä näkyi toimijoiden määrän lisääntymisenä sekä tapahtumien monipuolistumisena.

Erityisesti pienimuotoisen yrittäjyyden ja kokeiluluonteisen toiminnan kysyntä oli vahvassa kasvussa. Toimintaa haluttiin käynnistää matalalla kynnyksellä, ja tapahtuma-alueet tarjosivat tähän joustavia ja helposti saavutettavia mahdollisuuksia. Toimijat hyödynsivät alueita lyhytkestoisin kokeiluihin, kausiluonteiseen toimintaan sekä pidempiaikaisiin varauksiin, mikä vahvisti alueiden jatkuvaa käyttöä.

Toritoiminnan kehittäminen jatkui suunnitelmallisesti. Käytännön toimintamalleja selkeytettiin, asiakaspalvelua yhdenmukaistettiin ja ohjeistuksia päivitettiin vastaamaan lisääntyntä kysyntää. Sopimuskäytäntöjä ja hinnoittelua tarkasteltiin, ja sähköisten toimintatapojen käyttö laajeni. Keskitetyt toimintamallit tukivat sujuvaa arkea sekä toimijoiden että viranomaisten näkökulmasta.

Monet toimijat, jotka kokeilivat toimintaa tapahtuma-alueilla, jatkoivat tai laajensivat toimintaansa. Kiinnostus ympärivuotiseen käyttöön lisääntyi, ja tapahtumien sisällöt kehittyivät aiempaa monipuolisemmiksi. Vaihtuvuutta esiintyi, mutta kokonaisuutena tapahtuma-alueiden käyttöaste ja vetovoima vahvistuivat.

Tapahtuma-alueiden näkyvyyttä ja saavutettavuutta kehitettiin edelleen. Tiedon saatavuutta parannettiin ja alueiden teknisiä sekä toiminnallisia edellytyksiä koottiin selkeämpään muotoon. Tavoitteena oli sujuvoittaa tapahtumien järjestämistä, tukea toimijoita ja mahdollistaa entistä laadukkaampi tapahtumatarjonta.

Kulunvalvonnan suunnittelua tehdään eri liikuntakohteissa ja kouluilla pysyvänä prosessina.

Henkilöliikennepalvelut

Henkilöliikennepalvelut suunnittelee, järjestää ja hankkii Mikkelin kaupungin joukkoliikenne- sekä koulukuljetuspalvelut.

Mikkelin kaupunki on joukkoliikennelain ja palvelusopimusasetuksen mukaisesti joukkoliikenteen toimivaltainen lupaviranomainen. Kaupungin järjestämään joukkoliikenteeseen kuuluu avoimen joukkoliikenteen ostoliikenteenä Mikkelin paikallisliikenne, Moppe -palveluliikenne sekä Mikkelin maaseudun joukkoliikenteen työmatka- asiointi ja koululaisliikennevuorot. Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat olleet jo vuosia nousussa.

Asiointi-, työmatka- ja koululaisvuorojen joukkoliikennepalvelujen kilpailutus tehtiin vuoden 2025 aikana. Sopimus on 8+2 vuotinen ja kaupunkiliikenteen liikennöitsijäksi vaihtuu Savonlinja Oy, palveluliikenteen osalta Tilausliikenne Himanen Oy. Joukkoliikenteen brändäyksen suunnittelu on aloitettu kilpailutuksen yhteydessä. Asiaa tullaan työstämään asiantuntijaohjausryhmässä.

Koulukuljetusten ostoliikenteen sopimusten kilpailutusten suunnittelu aloitettiin vuosille 2027-2028 (1+1). Kilpailutukset suunnitellaan kustannustehokkaasti palveluverkon toimivuus lähtökohtana. Kouluverkon tiivistäminen aiheuttaa vuosittain haasteita myös koulukuljetusten järjestämiselle sekä toimintaverkon uudelleen suunnittelulle.

Liikennöitsijämuutoksia tuli muutamalle reitillä liikennöitsijöiden oman ilmoituksen perusteella lopettaa voimassaoleva sopimus.

Koulumatkojen suunnitteluun liittyvää ohjelmistopalvelutarjontaa aloitettiin kartoittamaan vuonna 2024 ja mahdollista hankintaprosessia aloitettiin edistämään vuoden 2025 aikana. Uuden ohjelman käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2026.

Mikkelin kaupungissa asuvien Mikkelin kaupungin peruskoululaisten maksuttoman Waltti –kortin jatkoa aloitettiin kartoittamaan yhteistyössä sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen kanssa vuoden 2024-2025 aikana. Vuotuinen palaute annetaan bussikapasiteetin riittämättömyydestä koulureiteillä. Asialle annettiin lisääaikaa, eikä sitä viety päätöksentekoon ennakosuunnittelusta huolimatta.

Pysäköintipalvelut

(Pysäköinninvalvonnan viranomaistehtävistä vastaa hallintopäällikkö)

Autoilukulttuuri on muuttunut keskusta-alueilla pysyvästi. Pysäköintien määrä keskusta-alueen katuverkossa on vähentynyt selkeästi ja trendi on jatkunut vuoden 2025 aikana.

Kadunvarsipysäköinnin mahdollisuuksia ja kivijalkaliikkeiden asiakkaiden asioinnin sujuvuutta on pyritty huomioimaan keskusta-suunnittelussa. Autoilijat ovat oppineet käyttämään pysäköintimaksuissa sovellusmaksamista verrattain sujuvasti. Kaupunki seuraava sovellusmaksamisen kehittymistä ja asiakkaiden tarpeita eri sovellusten osalta.

Vahtimestaripalvelut

Koulujen vahtimestaripalveluissa palvelee 10 palveluvastaavaa. Virastotalokorttelissa (kirjasto, virastotalo ja kaupungintalo) toimii kolme vahtimestaria.

Kalustokunnostuksen prosessin sujuvuutta ja tehokkuutta parannettiin prosessikartoituksen myötä yhteistyössä sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen kanssa.

Henkilöliikennepalvelut

Vuosi Palvelu	2025			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
5720 - Henkilöliikenne-palvelut				
Waltti-korttilatausten lukumäärä kpl	108 173,00	100 000,00	139 605,00	139,61 %
menot / Waltti-korttilataus €/kpl	-49,42	-53,35	-39,66	74,34 %
joukkoliikenteen kyytiinnousut kpl	1 302 499,00	1 150 000,00	1 336 288,00	116,20 %
menot / kyytiinnousu €/kpl	-4,10	-4,64	-4,14	89,32 %
peruskoululaisten osuus kyytiinnousuista %	49,00	49,00	49,00	100,00 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Waltti-korttilatausten määrä sisältää myös WalttiMobiili-ladatut tuotteet.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ-TULOSALUE

Kaupunkiympäristö-tulosalueen esimiehenä toimii kaupungininsinööri.

Tulosalue jakaantuu kahteen tulositykikköön:

- Infra- ja viheraluepalvelut: infrasuunnittelu, rakennuttaminen, yksityistiet, liikenneväylät, satamat, ympäristövastuut, viheralueet, puistot, metsät ja vesialueet
- Talonrakennuspalvelut: tilahankkeet ja ylläpito

Kaupunkiympäristö-tulosalue vastaa terveellisen, viihtyisän ja turvallisen kaupunkiympäristön ja ympäristön alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, kaupungin vastuisiin kuuluvista pilaantuneista maista ja pohjavesistä. Tulosalue huolehtii myös viher- ja metsäalueista sekä yksityisteistä. Tulosalueen tehtävänä on pitää huolta kiinteistöjen ja katuomaisuuden arvon säilymisestä, korjaamalla ja huoltamalla rakenteita. Suurimpana haasteena on rakennusten ja katujen kasvava korjausvelka. Taloudellisen tasapainon löytäminen aiheuttaa arjessa haasteita, jotta kriittiset tehtävät saadaan suoritettua.

Tulosalueen talouden toteuma

TALouden TOTEUTUMA KAUPUNKIYMPÄRISTÖN ELINKAARIPALVELUT	TP 2024	TA 2025	TA muutokset 2025	TA muutoksineen 2025	TP 2025	Erotus	Tot-%
TULOSALUE YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	2 322 284	2 637 400	438 700	3 076 100	3 208 115	-132 015	104,3
Valmistus omaan käyttöön	228 373	290 000	5 000	295 000	346 560	-51 560	117,5
Toimintakulut	-23 601 445	-29 681 500	1 608 400	-28 073 100	-27 555 569	-517 531	98,2
Toimintakate	-21 050 788	-26 754 100	2 052 100	-24 702 000	-24 000 895	-701 105	97,2
Infra-viheraluepalvelut							
Toimintatuotot	2 312 366	2 637 400	350 000	2 987 400	3 118 355	-130 955	104,4
Valmistus omaan käyttöön	58 267	125 000	0	125 000	121 893	3 108	97,5
Toimintakulut	-12 483 742	-15 600 000	490 000	-15 110 000	-14 151 889	-958 111	93,7
Toimintakate	-10 113 109	-12 837 600	840 000	-11 997 600	-10 911 641	-1 085 959	90,9
Talonrakennuspalvelut							
Toimintatuotot	9 919	0	88 700	88 700	89 760	-1 060	101,2
Valmistus omaan käyttöön	170 105	165 000	5 000	170 000	224 667	-54 667	132,2
Toimintakulut	-11 117 703	-14 081 500	1 118 400	-12 963 100	-13 403 681	440 581	103,4
Toimintakate	-10 937 679	-13 916 500	1 212 100	-12 704 400	-13 089 254	384 854	103

INFRA- JA VIHERALUEPALVELUT -YKSIKKÖ

Tulosityksikön esimiehenä toimi kaupungininsinööri.

Infra- ja viheraluepalvelut toimivat katujen ja yleisten alueiden suunnittelun, liikennesuunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon tilaajana sekä huolehtii satamista ja kaupungin vastuisiin kuuluvista pilaantuneista maa-alueista ja yksityisteistä. Viheraluepalveluiden tehtäviin kuuluu asemakaavoitetulla kaupunkialueella olevien virkistys- ja puistoalueiden suunnittelu, suunnittelun tilaaminen, rakennuttaminen ja ylläpidon tilaaminen sekä virallisten uimarantojen hoito. Yksikön vastuulla ovat myös metsät ja vesialueet.

Hallinto ja talous

Infra- ja viheraluepalveluiden käyttötalous pysyi kokonaisuudessaan hyvin talousarvion raamissa. Vuoden 2025 aikana päivitettiin talousarviota, joka pienensi käyttötaloutta noin 500 000 euroa. Muutettu talousarvio 2025 oli toimintakulujen osalta 15,1 miljoonaa euroa ja lopullinen toteuma 14,1 miljoonaa euroa. Alitukset toimintakuluihin saatiin pääosin vähentämällä asiantuntijapalvelujen käyttöä, lisäksi sähkön hinnasta saatiin vielä säästöä verrattuna talousarvioon. Tulojen osalta puunmyyntitulot toteutuivat talousarvion mukaisena eli noin 1,25 miljoonaa euroa.

Maksutuotoissa hulevesimaksuista saatiin noin 200 000 euroa enemmän tuloja, kun talousarviossa ennakointiin. Kertakäyttöisten muovituotteiden (Single-use Plastics) aiheuttamien siivous- ja keräyskustannusten korvaukset tuloutuivat vuosilta 2023–2024 vuodelle 2025. Kovalansuon kosteikon avustus 170 000 euroa tuloutuu kokonaisuudessaan vuodelle 2025.

Yleisten alueiden kunnossapitokustannuksia on vuosittain sopeutettu kaupungin taloudelliseen tilanteeseen. Tulevien vuosien ongelmana nähdään suuri katujen ja vesihuollon suuri investointitarve. Etenkin siltojen osalta saatu hyvin päivitettyä

kuntotilannetta ja sitä kautta edistetty korjausvelan laskentaa. Myös katujen korjausvelan laskenta saatettiin ajan tasalle vuoden 2025 aikana.

Vuonna 2025 saatiin katuvalojen uusimista vielä hieman nopeutettua aikaisempaan aikatauluun nähden. Muuttamalla katuvaloja led-pohjaisiksi valaisimiksi voidaan tulevien vuosien käyttötalousmenoja pienentää. Lisäksi huonokuntoisten päälysteiden parantamista voitiin tehdä myönnetyllä määrärahalla noin kaksinkertainen määrä enemmän kuin parina aikaisempana vuonna. Tämä osaltaan parantaa myös viihtyisyyttä ja kaupunkikuvaa.

Henkilöstön osalta tapahtui vuonna 2025 useita muutoksia. Pitkäaikainen suunnittelupäällikkö jäi eläkkeelle ja liikennesuunnittelija sekä metsäpalveluesimies lähtivät toisen työnantajan palvelukseen. Koko infran suunnittelusta vastaava henkilöstö käytännössä vaihtui. Tämä hetkellisesti hidasti ja vaikeutti asioiden hoitamista ja eteenpäin viemistä, mutta loppuvuoteen mennessä asia saatiin onnistuneiden rekrytointien kautta järjestykseen.

Suunnittelu ja rakentaminen

Yksikössä on edelleen tehty erilaisia suunnitelmia ja selvityksiä. Vuonna 2025 hulevesiasiat nousivat merkittävään osuuteen kokonaisajankäytössä. Nämä selvitykset antavat pohjaa tulevien vuosien päätöksenteon ja investointien hallitsemiseksi. Lisäksi samalla saadaan tarkennettua infraomaisuuden määrää ja arvoa sekä korjausvelkaa. Katujen ja alueiden suunnittelu jatkettiin myös yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Erilaisia suunnitelmia ja selvityksiä on teetetty mm. seuraavista asioista:

- Mikkelin kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma
- hulevesien määrällinen hallinta kaupunkialueella
- hulevesiverkoston kapasiteetin hydraulinen mallinnus
- MIKO – Mikkelin ja Mäntyharjun kokonaisvaltainen kaupunkivesien ja haitallisten aineiden vähentämisen hallintasuunnitelma jatkui vuonna 2025
- Ranta-Launialan uuden asemakaava-alueen katujen ja kunnallistekniikan rakennussuunnittelu
- Katajamäenkadun rakennussuunnittelu ja Ahjokadun hulevesirakenteen yleissuunnittelu
- lentoaseman turva-alueen alittavan siltarummun uusimisen suunnittelu
- Mikkelin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040
- katujen korjausvelkaselvitys
- siltarekisteritietojen ylläpito ja ajoitettujen yleistarkastusten suorittaminen
- siltojen yleistarkastuksissa havaittujen siltavaurioiden tarkempia tutkimuksia korjaustarpeen kiireellisyyden selvittämiseksi

Suunnittelun ja rakentamisen hankeryhmätyöskentelyä on nähty tarpeelliseksi jatkaa ja kehittää myös tulevaisuudessa yhteistyössä eri yksiköiden välillä. Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueella jatketaan ”Kunnallistekniikkaryhmän” säännöllisiä kokoontumisia ajankohtaisten hankkeiden läpikäymiseksi. Infran suunnittelun hankkeisiin osallistettiin 2025 eri hanketoimijoita myös yhteisrakentamisen työryhmässä, johon kuuluvat mm. vesilaitos, kaapeleiden omistajatahot, Etelä-Savon Energia sähkön ja kaukolämmön osalta sekä muita infran palveluiden tarjoajia. Suunnitteluhankkeita on toteutettu konsulttipalveluiden puitejärjestelyn kautta kilpailuttamalla. Konsulttityön tilaamisen lisäksi kaupungin hankkeiden suunnittelun ohjauksella on suuri merkitys konsultin suunnittelutyön lopputulokseen.

Katujen suunnitelmien lisäksi osallistuttiin kaavavalmisteluun vesihuollon ja hulevesien käsittelyn osalta sekä katusuunnitelmien ja liikenneselvitysten laatimiseen. Katujen rakennussuunnitelmia valmistui mm. Ranta-Launialan uuden asemakaava-alueen katujen ja kunnallistekniikan rakennussuunnitelmat.

Alkuvuodesta 2025 yksikössä käynnistettiin useita huleveden määrälliseen hallintaan keskittyviä suunnitteluhankkeita. Näistä päällimmäisenä olivat Porrassalmenkadun muutostyöt sairaalan edustalla ja Mannerheimintieltä satamaan johtavan tulvaviemärin selvitys ja suunnittelu. Lisäksi suunniteltiin Nuijamiestenkatu - Hevosmiehenkatu välinen tulvaviemäri sekä huleveden viivytysrakenne Hevosmiehenkadun varrelle.

Mikkelin kaupungin sillat on tallennettu Väyläviraston taitorakennerekisteriin ja niiden kuntoa ja korjaustarpeita seurataan vuosittain rekisteriin merkittyjen tarkastustarpeiden kautta (sillan yleistarkastus määräajoin). Puitejärjestelyllä on hankittu konsulttipalveluna siltaisännöitsijä, jolle on hankittu käyttöoikeus Mikkelin kaupungin siltoihin Väyläviraston taitorakennerekisterissä. Siltaisännöitsijän ammattitaitoa käytetään siltojen yleistarkastuksissa ja erikoistarkastuksissa sekä vaativissa sillansuunnittelu- ja valvontatehtävissä. Siltasuunnitelmat hyväksytään Infra- ja viheraluepalvelut -yksikössä. Vuosina 2024–2025 siltaisännöitsijä on yleistarkastanut noin 2/3 osaa silloista, joista kerätyn tiedon perusteella vuonna 2026 laaditaan laajempi kunto-/korjaustarve arvio silloista.

Yksityistiet

Mikkelin kaupungin alueella on yli tuhat yksityistietä, joista 850 kpl ovat järjestäytyneitä eli niihin on perustettu tiekunta. Yksityistielain mukaan kunnan rooli yksityistieasioissa on suurelta osin avustuksiin ja liikenteenohjauslaitteiden asettamiseen tarvittavien suostumusten myöntämiseen liittyviä velvoitteita.

Vuonna 2025 Mikkelin alueen yksityisteille maksettiin kaupungin avustuksia kunnossapitoon ja tien parantamishankkeisiin kaupunkikehityslautakunnan myöntämien avustusperusteiden mukaisesti 960 000 euroa. Yhdyskuntatekniikan valvoja käsittelee 39 perusparantamiseen liittyvää avustushakemusta, jonka seurauksena parantamisavustuksia maksettiin vuonna 2025 tiekunnille yhteensä 248 298 euroa. Perusparannushankkeiden lukumäärään vaikutti vuonna 2025 se, että ELY-keskuksen myöntämää valtion perusparannusavustusta ei ollut saatavilla. Valtion avustus on ollut aikaisemmin huomattava osa varsinkin suurissa hankkeissa.

Yksityisteiden kunnossapitoavustusten hakeminen tapahtui pääosin sähköisesti. Yhdyskuntatekniikan valvoja käsittelee 786 kunnossapitoavustushakemusta. Kunnossapitoavustuksia maksettiin yksityisteille vuonna 2025 yhteensä 711 702 euroa, johon sisältyy kahden jäätien kunnossapitoavustus 8 889 euroa.

Kesäkuussa 2020 voimaan tulleen tieliikennelain 71 §:n mukaisia kunnan suostumuksia liikenteenohjauslaitteiden asettamiseen myönnettiin yhteensä kuudelle yksityistielle. Lisäksi yksityistieasioiden neuvontaa annettiin jokaiselle sitä pyytäneelle yleisellä tasolla.

Tietojen tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %
Avustettavat yksityistiet, kpl	778	779	786	101 %
Perusparannetut yksityistiet, kpl	52	50	39	78 %
Kunnossapidetyt yksityistiekilometrit euroa/km	326	307	336	109 %

Liikenneväylät

Liikenneväylien ja yleisten alueiden alueurakoiden optiovuosi otettiin käyttöön syksyllä 2025. Vuosien 2026–2031 alueurakkailpailutukset (kolme erillistä urakka-alueetta) saatiin tarjouspyyntövaiheeseen loppuvuodesta. Talvikausi 2024–2025 oli vähäluminen ja säälämpötilojen vaihtelut lisäsivät hiekkoitussepin käyttöä liukkauden torjunnassa.

Kunnossapidon päällystyskohteita tehtiin poikkeuksellisen paljon eli miltei kaksinkertainen määrä edelliseen vuoteen verrattuna. Infra- ja viheraluepalvelun sisällä tehtiin määrärahasiirto 440 000 euroa liikenneväylien käyttötalouteen. Päällystyskohteet painottuivat joukkoliikennereiteille ja teollisuuskaduille. Kevyen liikenteen väylien päällysteitä kunnostettiin 100 000 eurolla sekä selkeästi urautuneita katuosuuksia korjattiin uraremix-päällysteellä.

Mikkelin kaupungin katuvalaistusverkko ulottuu kantakaupungin lisäksi mm. Haukivuoreen, Anttolaan, Ristiinaan, Kuomiokoskelle ja Suomenniemeen. Alueet kattavat yhteensä noin 516 kilometriä katuvaloverkkoa, johon kuuluu 13 365 kpl katuvalaisinta. Katuvalaisimista noin 35 % on energiataloudellisia LED-valaisimia (kesän 2025 tilannetieto). Loput ovat elohepa-, suurpainenatrium- ja monimetallilamppuvalaisimia sekä valaistuskeskuksia. Katuvalaistuksen sammutusaika oli ydinkeskustaa lukuun ottamatta 1.5.–30.8.

Kadun sulanapitojärjestelmää on korjattu kesän aikana havaittujen vuotojen vuoksi matkakeskuksen ja Raatihuoneenkadun jakokaivojen osalta. Uusia vikoja havaittu edelleen 2025 loppuvuoden aikana, joten korjaukset tulevat jatkumaan vuonna 2026.

Oravinmäen maan- ja lumenvastaanotto paikalle ei vähälumisen talven vuoksi kertynyt vastaanottomaksuja. Maakuormien vastaanottomäärä on kasvanut, joka johtaa siihen, että Oravinmäen maavastaanotto paikalle on aloitettu etsimään uutta korvaavaa paikkaa.

Mikkelin kaupungin palautepalvelukanava on otettu käyttöön onnistuneesti. Paikkatietojärjestelmä Trimble Locus Cloud otettiin käyttöön korvaamaan KeyArea.

Hulevedet

Hulevesimaksut perittiin samoilla periaatteilla kuin edellisenä vuosina, mutta taksaa hieman korotettiin omakotitalojen osalta. Tarkentuneiden kiinteistömäärätietojen mukaan laskuja lähetettiin noin 8 000 kappaletta ja niistä kertyvä summa oli 808 000 euroa. Tämän lisäksi kaupungin sisäistä laskutusta hulevesien osalta oli noin 75 000 euroa.

Vuonna 2025 hulevesiin osoitettuja määrärahoja käytettiin muun muassa Kasarikujan hulevesijärjestelmän rakentamiseen, katusaneerauskohteiden hulevesijärjestelmien uusimiseen, nykyisen hulevesijärjestelmän ylläpitoon ja korjauksiin sekä tulevien hulevesikohteiden suunnitteluun. Porraskadulta rakennettiin tulvapatki vesien ohjaamiseksi Linnapuistoon rakennettuun tulva-altaaseen.

Syyskuun 2024 suurtulva aiheutti hulevesiputkistojen ja katujen tulvimista useilla alueilla. Suurimmat ongelmat olivat Mikkelin keskussairaalan alueella ja Mannerheimintieellä. Näissä kohteissa tulva ylettyi kiinteistöihin saakka aiheuttaen mittavia vahinkoja. Keskustan alueen tulvariskiä on pienennetty Porrassalmenkadulla sairaalan edessä pintarakenteiden korkeus- asemien muutoksilla sekä tulvapatkella. Toimenpide estää mahdollisten tulvavesien pääsyn Mikkelin keskussairaalan tiloihin Porrassalmenkadulta. Mannerheimintien ja Savilahdenkadun hulevesitulvakohteessa edettiin suunnittelun ja Savonradan alituslupien osalta. Lisäksi tehtiin varmistuslaskelmia Savonradan geoteknisen pysyvyyden osalta. Näiden laskelmien ja selvitysten tekeminen aiheutti viivettä rakentamiseen ja rakentamista päästään toteuttamaan vasta vuoden 2026 alkupuolella. Vuoden 2024 aikana haettu lisäinvestointiraha 710 000 euroa hankkeen toteuttamiseen jäi näin ollen osittain käyttämättä.

Erillisistä hulevesihankkeista valmistuivat vuonna 2025 MIKO Mikkelin ja Mäntyharjun kokonaisvaltainen kaupunkivesien ja haitallisten aineiden vähentämisen hallinta sekä HAITTA Haitta-aineet hallintaan – Taajamien hulevesien laadun hallinta Mikkelissä. HAITTA-hankkeen puitteissa kunnostettiin neljä hulevesiallasta ja tehtiin kunnostussuunnitelmat kolmelle muulle altaalle. Hankkeiden avustuksista tuloutettiin Etelä-Savon ELY-keskukselta 120 829 euroa vuonna 2025.

Ympäristövastuut

Ympäristövastuut-palvelu vastaa lain piiriin ja kaupungin vastuihin kuuluvista pilaantuneista maista ja pohjavesistä. Ympäristövastuut-palvelua koskee myös selvitysvelvollisuus ja puhdistustarpeen arviointi sekä velvollisuus ilmoittaa pilaantumisen vaarasta (ympäristösuojelulaki 527/2014, 134 § ja 135 §). Edellä mainittujen lisäksi tulee maa-alueiden oston tai luovutuksen yhteydessä huomioida selontekovelvollisuus (ympäristösuojelulaki 527/2014 139 §). Pilaantuneita maita kunnostetaan mm. rakennushankkeiden yhteydessä ja pohjavesiriskien konkretisoituessa.

Keskeisimmät kunnostus- ja tutkimushankkeet olivat vuonna 2025 Anttolantien öljyntorjuntatyö ja Lokkilutakon hulevesialtaan ruoppaus. Ylännietien varrella sijaitsevaa puistoaluetta kunnostettiin poistamalla vanhan mansikkamaan penkit muoveineen noin 20–30 cm syvyydeltä. Korjaamonkatu 3 laajennuksen ja siihen liittyvien viemäriinjojen kaivutöiden yhteydessä todettiin öljyllä pilaantuneita maa-aineksia. Laajuuden ja syvyyden kartoittamiseksi kohdealueella suoritettiin lisätutkimuksia rakennustöiden edetessä. Öljyllä pilaantuneen esiintymän todettiin olevan hyvin lähellä jo aiemmin kunnostettua aluetta. Pilaantuneet maat toimitettiin Metsäsarilaan ja Kouvolan materiaalikeskukseen. Kunnostustyö suoritettiin yhteistyössä Kiinteistökehitys Naistinki Oy:n kanssa. Lentoaseman alueella suoritettiin kuivatusojastojen perkaustöitä, jonka yhteydessä urakoitsija havaitsi viitteitä öljystä. Ojasta kaivetun ja ojan viereen läjitetyn maamassan todettiin otettujen maanäytteiden perusteella olevan paikoin öljyhiilivedyillä pilaantunutta. Öljyjakeilla pilaantuneiden (Metsäsairilaan) sekä kynnyksarvon (Oravinmäen maankaatopaikalle) ylittävien massojen poisvienti suoritettiin tammikuussa 2025. Tämän jälkeen lentoaseman alueelle laadittiin laajempi tutkimussuunnitelma, jonka perusteella suoritettiin lisätutkimuksia mm. alueen ojiin sekä käytöstä poistetun jakelupisteen alueelle. Yhteensä näitä hankkeita toteutettiin noin 145 000 eurolla.

Suljettujen kaatopaikka-alueiden (Anttola, Haukivuori, Ristiina, Suomenniemi, Oravinmäki, Tikkala ja Metsäsairilan vanha penkka) velvoitetarkkailu- ja jälkihoitokustannukset olivat noin 42 000 euroa. Oravinmäen ja Metsäsairilan pumpattujen suotovesien jätevesimaksut olivat yhteensä 110 000 euroa vuodessa.

Tikkalan suljetun kaatopaikan suotoveden alennuspumppaus on lopetettu, koska pumppaamon toiminta todettiin vuoden 2024 syksyllä riittämättömäksi (vain 170 m³/vuodessa). Pumppauksen tulisi olla vähintään noin 3 500 m³/vuosi, jotta suotovesipinta pysyisi alhaalla. Suotoveden tason laskemiseen ko. pumppausmäärä ei vielä riittänyt. Tämän vuoksi myös kaatopaikkojen kokonaiskustannukset ovat laskeneet verrattuna vuoteen 2023.

Ristiinan suljetun kaatopaikan suoto- ja hulevesien ympäristökuormituksen vähentämiseksi tasausaltaan veden käsittelyä ja prosessin tutkimista jatkettiin vuonna 2025 biologista typenpoistomenetelmää hyödyntäen. Poistotehossa todetaan samanlaisia havaintoja kuin aikaisempina vuosina, poisto on voimakkainta kesällä ajankohtana, kun lämpötilat ovat korkeimmillaan. Kenttämittausten perusteella olosuhteet laitteiston toiminnalle ovat olleet hyvät. Keskimääräinen typenpoistoteho on ollut aiempia vuosia heikompi, korkeimmillaan lämpimimpinä ajankohtina poistoteho on ollut tarkkailuhistorian aikana maksimissaan 45 %. Lämpötilan laskiessa nitrifikaatio ja denitrifikaatioprosessit hidastuvat ja lakkaavat kokonaan kylmien kielten aikaan. Ilmastuksen tehostaminen ennen nitrifikaatiota voisi edelleen nostaa poistotehoa.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Mikkelin kaupunki osallistui Pursialan pohjavesialueen monikerroksisen virtaus- ja kulkeutumismallin laadintaan 2025–2026 (Pursiala vaihe 5). Projektin tavoitteena on edellisessä vaiheessa (vaihe IV) alueelle laaditun pohjavesialueen geologisen/hydrogeologisen 3D -rakennemallin pohjalta laatia monikerroksellinen pohjavesien virtausmalli sekä mallintaa myös aineiden kulkeutumista alueella. Geologian tutkimuskeskus vastasi toteutuksesta. Rahoitusosuudet olivat: GTK 26 400 euroa, Mikkelin kaupunki 26 400 euroa, Vesilaitos 20 400 euroa ja Etelä-Savon ELY-keskus 46 800 euroa.

Mikkelin kaupunki solmi myös yhteistyösopimuksen Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (nyk. LVV), Mikkelin vesilaitoksen ja Geologian tutkimuskeskuksen kanssa EAKR:n rahoittamasta MIKAPO-hankkeesta (Vedenhankinnan huoltovarmuuden kehittäminen muuttuvassa ilmastossa, Mikkelin kalliopohjavesipotentiaali). Mikkelin kaupungin rahoitusosuus on 5 % (6 886 euroa), Mikkelin vesilaitos 10 % (13 771 euroa), GTK 10 % (13 771 euroa) ja EARK-tuki 75 % (103 286 euroa).

Kaupunki osallistuu myös Pursialan sahan in situ -kunnostuksen ohjausryhmän kokouksiin, jossa seurataan biologisen puhdistuksen etenemistä ja tuloksia. Lisäksi kaupunki osallistuu Setrimäen kreosoottikyllästämön kunnostushankkeen ohjausryhmään.

Viheralueet

Tehtäviin kuuluu asemakaavoitetulla kaupunkialueella olevien virkistys- ja puistoalueiden suunnittelu, suunnittelun tilaaminen, rakennuttaminen ja ylläpidon tilaaminen sekä kaupungin virallisten uimarantojen ylläpito. Viheralueiden kunnossapidon alueurakat jatkuivat suunnitellusti kolmena eri urakka-alueena. Ylläpitourakoiden viides vuosi toteutui suunnitellusti.

Mikkelin kaupungin Naisvuori sai viidennen kerran kansainvälisen Green Flag -statuksen hyvin hoidetusta viheralueesta. Statuksen saaneita puistoja on Suomessa tällä hetkellä kaksikymmentäneljä.

Viheralueita hoidettiin valtakunnallisen viheralueiden hoitoluokituksen mukaisesti. Pieniä korjauksia viheralueilla tehtiin ympäri kaupunkia. Piennarniitoissa on tehty kokeiluja niittoaikojen siirtämisellä syksypainotteiseksi luonnon monimuotoisuuden ja pölyttävien hyönteisten elinympäristöjen turvaamiseksi. Risteyksien näkemäalueet ja vieraslajien poimintaniitot tehdään kaksi kertaa kesässä juhannuksen tienoilla ja syksyllä elo-lokakuussa.

Yleiset matonpesupaikat, joita on 10 kappaletta, palvelivat mikkeliläisiä ja vapaa-ajan asukkaita koko kesän ajan. Syksyllä kaupunkikehityslautakunnassa päätettiin Pelloksen Ahorannan ja Kuomiokosken vähällä käytöllä olevien matonpesupaikkojen lopettamisesta. Alueen kyläyhdistykset ovat ilmoittaneet kiinnostuksestaan ylläpitää ko. matonpesupaikkoja jatkossa. Sopimukset asiasta ovat kesken.

Vieraslajien torjunnassa annettiin neuvontaa ja tuettiin asukkaita yleisillä alueilla kasvavien vieraslajien poistossa. Mikkelissä tehtiin vieraslajien torjuntaa Crowdsora -mobiilipelin avulla. Peliin osallistujat kartoittivat ja torjuivat pelin ohjeiden mukaisesti jättipalsamia. Pelin kautta osallistujat saivat pienen rahallisen korvauksen tekemästään työstä. Tämä houkutteli erityisesti nuoria osallistumaan hankkeeseen. Peliin osallistui 58 henkilöä tai ryhmää.

Kaupunki jatkoi vieraslaji viitapihlaja-angervon torjumista useilta alueilta. Suurimmat kohteet olivat Rokkalanpuistossa ja Peitsarissa Juvantien reunassa väli Peitsarinkuja - Savolaistenkatu. Otavan taajamassa on yhteistyössä asukkaiden kanssa torjuttu espanjansiruetanoita. Katupuuta uusittiin Oravinkadulla ja Katajalahdentiellä.

Paikkatietojärjestelmän muutos uuteen Trimblen Locus cloud -järjestelmään on käynnissä. Mikkelin kaupungin viheralueiden hoitoluokituksen muutos ABC-luokituksesta RAMS-kunnossapitoluokitukseen aloitettiin niityistä ja avoimista alueista.

Metsät ja vesialueet

Tehtäviin kuuluu kaupungin metsätalouden, taajamametsien, metsästys- ja kalastusasioiden hallinta, tontti- ja rakennusalueiden puiden poistosta vastaaminen sekä retkisatamien ylläpito. Kaupungin metsiin laadittu uusi metsäsuunnitelma 2025–2035 hyväksyttiin ja otettiin käyttöön vuoden alussa. Kovalansuon kosteikko JTF-hanke saatiin valmiiksi kuluneen vuoden aikana.

Taloustmetsistä luovutettiin puutavaraa pysty- ja hankintakauppasopimuksilla 15 867 m³, hakkuutähdettä ja energiarankaa 3 478 m³. Puutavaran myyntitulot olivat yhteensä 1 254 827 euroa. Energiapuuta myytiin yhteensä 155 530 euroa. Taloustmetsien uudistusalueita muokattiin 6,4 hehtaaria. Kuusentaimia istutettiin 22 855 kpl, rauduskoivuntaimia 8 620 kpl. Taimikoiden varhaisperkausta, taimikonharvennusta sekä ennakkoraivausta tehtiin 98 hehtaarin alueella eri osissa taloustmetsää. Taloustmetsissä toteutettiin kasvatushakkuita 171 hehtaaria, uudistushakkuita 5 hehtaaria ja maankäytöksen muutokseen johtavia hakkuita noin 28 hehtaarin alueelta. Kaupungin omien metsätilojen metsäautoteiden sorastuksia ja tienvarsien niittoja tehtiin useilla eri tiloilla.

Taajamametsissä toteutettiin harvennuksia ja pienpuustoa hoidettiin yhteensä 56 hehtaaria. Urpola, Lehmuskylä ja Rantakylä olivat pääpainopistealueita. Yksittäisiä kohteita on käsitelty myös Anttolassa ja Ristiinassa. Tonttihakkuita yritystoiminnan ja asumisen tarpeisiin tehtiin Visulahdessa ja Ranta-Launialassa. Uusi latuyhteys Kalevankankaalta Lehmuskylään avattiin syksyllä 2025 ja Urpolan latuverkoston vieruspuustoa hoidettiin taajamametsätöiden hakkuiden ohessa. Tornimäellä tehtiin ulkoilureittien ympäristönhoitotoimia ja avattiin umpeen kasvaneita kuntoilureittejä. Yhteistyö Esedun metsäkoonekuljettajakoulutuksen kanssa jatkui, kaupunki tarjosi puunkorjuun ja uudistusalojen muokkauksen opetuskohteita eri puolilla taloustmetsää.

Retkisaatamien osalta uusittiin vuokrasopimuksia ja sovittiin Kyyveden satamien kunnostustöistä vuodelle 2026.

Kuva: Ropolansuon hakkuut

Satamat

Mikkelin kaupunki ylläpitää useita satamia (Mikkeli, Anttola, Lotjasaari, Ristiina, Otava ja Haukivuori). Näiden lisäksi vesistöjen rikkomalta Mikkelin kaupungin alueelta löytyy noin 30 venelaituria ja yli 1 000 venepaikkaa.

Vuonna 2025 Mikkelin satamaan uusittiin noin 100 metriä pitkä puurakenteinen ns. etelälaituri. Vanha laituri oli tullut elinkaarensa päähän jo vuosia sitten. Otavan sataman palveluita parannettiin rakentamalla öljynerotin pilssivesille.

Vinkeri II on odottanut omistajan toimenpiteitä aluksen siirtämiseksi Ritvalan laiturista Päijänteen vesistöön. Ympäristön-suojeluviranomainen on tehnyt siirtokehotuksen laivan omistajalle.

Kunnallistekniikan suunnittelu

Vuosi	2025			
Palvelu	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
☐ 5820 - Suunnittelu				
hyväksytyt suunnitelmat kpl	28,00	80,00	51,00	63,75 %
menot / hyväksytty suunnitelma €/kpl	-13 610,83	-7 210,00	-8 281,82	114,87 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Hyväksyttyjä suunnitelmia yhteensä 51 kpl joista 17 kpl liikennesuunnitelmia.

Kunnossapito

Vuosi Palvelu	2025			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
5840 - Kunnossapito				
rakenteelliset katualueen neliöt m2	5 555 402,00	5 588 313,00	5 588 313,00	100,00 %
menot / katuneliö €/m2	-1,31	-1,54	-1,45	94,66 %
talvihoidossa olevat katuneliöt m2	2 957 177,00	2 959 155,00	2 959 155,00	100,00 %
menot / talvihoidon katuneliö €/m2	-2,46	-2,90	-2,75	94,66 %
liikenneväylien valaisimet kpl	13 227,00	13 257,00	13 257,00	100,00 %
menot / valaisin €/kpl	-550,16	-647,73	-613,11	94,66 %
liikenneväylien ohjauslaitteet kpl	32,00	32,00	32,00	100,00 %
menot / ohjauslaite €/kpl	-227 404,84	-268 340,63	-253 998,74	94,66 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Liikenneväylien ja yleisten alueiden alueurakan optiovuosi käynnistyi syksyllä 2025. Talvikausi oli vähäluminen ja säälämpötilojen vaihtelut lisäsi hiekoitussepin käyttöä liukkauden torjunnassa. Kunnossapidon päälylystyskohteita tehtiin poikkeuksellisen paljon n.9800 tn erillisen määrärahan siirrolla liikenneväylien käyttöalouteen. Päälylystyskohteet kohdentuivat joukkoliikennereiteille, teollisuuskaduille, kevyenliikenteenväylille sekä selkeästi urautuneille kaduille uraremix päälylysteenä. Katuvalaistussammutusaikaa 1.5-30.7 välisenä aikana sekä kevään ja syksyn aikana toteutettava yösammutus keskustan ulkopuolisella alueella on suoritettu myös v. 2025. Vanhojen katuvalovalaisimien vaihtoon saatiin investointirahaa lisämäärärahan siirrolla, jolla uusittiin led-valaisimilla noin XXX kappaletta ja osallistuttiin kuitu- ja johtoverkon rakentamisen yhteydessä yhteisrakentamiskohteisiin mm. katuvaloilmalinjojen maakaapeloinnilla. Katuvalojen ylläpidonkilpailutus selvitystyö valmistui v. 2025 lopulla. Kadunsulanapitojärjestelmää on korjattu kesän aikana havaittujen vuotojen johdosta Matkakeskuksen ja Raatihuoneenkadun jakokaivojen osalta.. Uusia vikoja havaittu edelleen loppuvuoden 2025 aikana, joten korjaukset tulevat jatkumaan v.2026. Oravinmäen lumenvastanottopaikalle ei vähälumisen talven johdosta.

Puistot

Vuosi Palvelu	2025			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
6000 - Puistot				
puistojen hoito ja ylläpito m2	1 099 106,00	1 128 223,00	1 128 223,00	100,00 %
menot / neliömetri €/m2	-1,53	-1,82	-1,48	81,48 %
2. hoitoluokan puistot m2	352 043,00	381 420,00	381 420,00	100,00 %
menot / 2. luokan neliömetri €/m2	-4,79	-5,38	-4,38	81,48 %
3. hoitoluokan puistot m2	747 063,00	746 803,00	746 803,00	100,00 %
menot / 3. luokan neliömetri €/m2	-2,26	-2,75	-2,24	81,48 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Viheralueiden ylläpitotyöt ovat osa kolmea alueurakkaa ja urakat ovat edenneet suunnitellusti. Lokakuun alusta alueurakoissa otettiin yhden vuoden optio käyttöön. Infra ja viheraluepalveluilla on yhteensä 29 uimarantaa. Kaihun uimarannalla oli toisen kerran TUKES:n edellyttämä rantavalvonta. Rantavalvonnan järjesti Mikkelin kaupungin liikuntapalvelut ostopalveluna. Mikkelin Naisvuori uusi kansainvälisen Green Flag-statuksen vuodelle 2025-2026. Vieraslajien torjunnassa osallistettiin kuntalaisia Crowsors-mobiilipeliä. Pelin avulla saatiin innostettua nuoria myös mukaan jättäpalsamin torjuntaan. Osallistujamäärä kasvoi ensimmäisestä kerrasta 58 henkilöön/ryhmään. Viheralueiden osalta jatkettiin siirtymistä ABC-hoitoluokituksesta uuteen RAMS-kunnossapitoluokitukseen. Ensimmäisenä kartoitettiin niittyjen ja avointen viheralueiden A-avoimet viheralueet laatu. Paikkatietojärjestelmän muutos vanhentuneesta KeyArea-maailmasta Trimblen Locus Cloudiin on työllistänyt paljon erilaisten muutosten tekemisessä. Suunniteltuja keskeisten uimarantojen pohjan laserkeilausta ei tehty. Toivottuja ja suunniteltuja parannuksia viheralueiden hoitoon ei voida tehdä tiukan talouden vuoksi.

TALONRAKENNUSPALVELUT-YKSIKKÖ

Tulosyksikön esimiehenä toimii kiinteistöjohtaja.

Talonrakennuspalvelut-tulosyksikkö huolehtii ja vastaa ensisijaisesti kaupungin omien palveluiden toimitilarpeista, toimintilojen hankkimisesta sekä ylläpitoon liittyvistä tehtävistä. Rakennusten ylläpito sisältää mm. rakennusten kunnossapidon, energianhallinnan, ulkoalueiden hoidon sekä jätehuollon. Lisäksi yksikkö vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisista talonrakennusinvestoinneista. Talonrakennuspalveluiden vastuulla on varmistaa

kiinteistöomaisuuden (vähän alle 400 rakennusta ja noin 300 000 m²) arvon säilyminen. Kiinteistöomaisuuden suurin sisäinen vuokralainen on sivistystoimi ja suurin ulkoinen asiakas hyvinvointialue.

Hallinto ja talous

Henkilöstön määrä saatiin pidettyä vuoden 2025 aikana tavoiteorganisaation mukaisena eikä henkilöstövaihdoksia tullut. Tällä on suuri merkitys toiminnan jatkuvuuden ja suunniteltavuuden kannalta, kun työkuorma jakaantuu tasaisesti ja tehtävät väkuvat vakioituvat. Valmistus omaan käyttöön toteutui hieman arvioitua suurempana. Tämän mahdollisti henkilöstömäärän täysilukuisuus ja laajat investointihankkeet, joihin tarvittiin moniammatillisuutta.

Kiinteistöjen ylläpitokustannuksia on seurattu aktiivisesti ja sopeutettu kaupungin taloudelliseen tilanteeseen. Samalla on järjestelmällisesti kartoitettu säästökohteita. Käytettävissä olevat määrärahat on pyritty kohdentamaan mahdollisimman optimaalisesti. Palvelutoiminnasta vapautuneiden kiinteistöjen myyntiin panostettiin varsinkin viimeisellä vuosineljänneksellä. Myyntikohteet ovat monesti suuria kokonaisuuksia, joille on rajallinen kysyntä. Tämä näkyy toteutuneiden myyntiintojen alaisuutena sekä siinä, ettei kauppa välttämättä toteudu, vaikka kohteesta olisikin saatu tarjous. Myyntityöhön tullaan panostamaan myös tulevana vuotena, koska se on helpoin tapa saada suoria kustannussäästöjä, kun turhista rakennuksista päästään eroon.

Kiinteistöjen sisäilmaongelmien suhteen tilanne on hyvällä tasolla. Aktiivisten sisäilmaongelmien määrä on ollut laskeva jo muutaman vuoden ajan. Sisäilman laatua parantavia korjauksia tehtiin myös vuoden 2025 aikana, mutta korjaukset olivat osittain ennakoivia ja kohdennettuja. Sisäilmaongelmien vuoksi ei tarvittu suuria väistötilakokonaisuuksia. Edelleen tulevien vuosien haasteena on korjausvelasta johtuva suuri investointitarve suhteessa verokertymään. Suurimmat sisäilmaongelma-kohteet vuonna 2025 olivat Kalevankankaan koulu ja Päämajakoulu. Kalevankankaan koulun osalta korjausta tehdään vaiheittain ja ne jatkuvat vielä ainakin vuonna 2026. Päämajakoulun osalta koulun toiseen pätyyn tehtiin rakennetekniset tutkimukset vuoden lopussa ja niiden perusteella voidaan arvioida tarvittavia korjauksia myös tälle alueelle.

Talorakennuspalveluiden käyttötalous toteutui talousarvion nähden kokonaisuutena hyvin. Muutetun talousarvion menot olivat 12,9 M€ ja toteuma 13,1 M€. Toimintakulut ylittivät 441 000 euroa. Käyttötalousmenoista noin puolet koostuu energiakustannuksista ja loppuosuudesta merkittävä osa on kiinteisiin sopimuksiin sidottuja kustannuksia. Mikäli rakennusten ylläpitokustannuksia halutaan vähentää, niin ylläpidettävien rakennusten määrää on vähennettävä. Vuosi 2025 toteutui hyvin lähellä arvioidun mukaisesti. Yksittäisiä prosentuaalisesti suuria heittoja voi olla tilikohtaisesti, mutta kokonaisuus pysyi hyvin hallinnassa. Tilikohtaiset ylitykset voivat johtua mm. kirjausteknisestä eroavuudesta tai hankkeen toteutustavasta.

Lämmitysenergian osalta budjetti (muutettu) alittui noin 124 000 euroa. Sähkön osalta budjetti (muutettu) alittui noin 134 000 euroa. Sähkön ja lämmön osalta on pyritty aktiivisilla säätötoimenpiteillä sekä turhien palvelutuotannosta poistuneiden kiinteistöjen realisoinneilla vaikuttamaan kustannuksiin. Tilojen käyttäjillä on keskeinen vaikutus rakennusten energiankulutukseen. Kun ympäristötietoisuus lisääntyy ja arjen toimintoihin omaksutaan myönteisiä, energiatehokkuutta tukevia käytäntöjä, voidaan energiankulutusta hallita merkittävästi paremmin. Pienetkin päivittäiset valinnat – kuten valaistuksen optimointi – vahvistavat kokonaisuutta. Lisäksi aktiivinen osallistuminen energiansäästötoimiin edistää organisaation tavoitteita ja tukee vastuullista kiinteistönhallintaa. Seuraavassa taulukossa näkyy energian budjetti ja toteuma viime vuodelta. Yhteenvetona voi todeta, että energiansäästöä on saatu jatkuvasti kehitettyä ja kaupungin energiakustannusten nousu ei ole ollut yhtä voimakasta kuin markkinahintojen kehittyminen.

Energialaji	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sähkö	TA 1,90 M€, tot. 1,82 M€	TA 1,90 M€, tot. 1,66 M€	TA 1,85 M€, tot. 1,70 M€	TA 1,62 M€, tot. 1,63 M€	TA 4,92 M€, tot. 3,89 M€	TA 3,18 M€, tot. 2,17 M€	TA 1,99 M€, tot. 1,85 M€
Lämmitys	TA 3,45 M€, tot. 3,02 M€	TA 3,45 M€, tot. 2,68 M€	TA 3,2 M€, tot. 3,11 M€	TA 2,90 M€, tot. 3,22 M€	TA 3,73 M€, tot. 3,1 M€	TA 3,68 M€, tot. 3,29 M€	TA 3,30 M€, tot. 3,17 M€

Taulukko energiakustannusten kehityksestä.

Kiinteistöjen ylläpito

Kiinteistöjen ylläpidon keskeisenä tavoitteena on, että tilojen tekninen kunto, käytettävyyden ja terveelliset olosuhteet vastaavat sekä lainsäädännön että toiminnan vaatimuksia pitkällä aikavälillä. Hyvä ylläpito ei ole pelkästään reagoitua viallisiin kohteisiin, vaan se sisältää myös ennakoivaa huoltoa, säännöllisiä tarkastuksia ja toimenpiteitä, jotka ehkäisevät ongelmien syntymistä ennen kuin ne kehittyvät suuremmiksi ja kalliimmiksi korjaustarpeiksi.

Ylläpidossa painotetaan erityisesti ennakoivaa ja suunnitelmallista toimintaa, kuten kunnossapitosuunnitelmien laatimista, huoltokirjan ylläpitoa sekä huoltotoimenpiteiden ajoittamista oikeaan aikaan. Tämä auttaa varautumaan tuleviin tarpeisiin sekä hallitsemaan ylläpitokustannuksia paremmin ja tehokkaammin. Suunnitelmallinen ylläpito parantaa kiinteistöjen

energiatohokkuutta, turvallisuutta ja käyttömukavuutta, ja se voi myös lisätä käyttäjien ja asukkaiden tyytyväisyyttä sekä pienentää riskejä ja vastuita.

Rakennusten kunnossapito

Vuodelle 2025 suunnitellut hankkeet saatiin pääosin toteutettua. Rakennusalan pitkittynyt matalasuhdanne näkyi edelleen hintatasossa ja urakoitsijoiden työtilanne varsinkin talviaikaan oli heikko. Kaupungin kohteiden rakentamistyötä pyritään jakamaan myös hiljaisemmalle talviajalle, mutta koulujen ja päiväkotien toiminta rajoittaa kiinteistöissä toiminnan aikana tehtäviä korjaustöitä oleellisesti. Tämän vuoksi remontit painottuvat koulujen ja päiväkotien kesälomakauteen.

Itäisen ja läntisen alueen kiinteistönhoidon palveluntuottajana jatkoi ISS Palvelut Oy. Kiinteistönhoidon valvonta hoidettiin omana työnä. Ristiinan kiinteistöjen- ja pihojenhoidon sekä Suomenniemen kiinteistöjen päivystys- ja varallaolopalvelujen tuottajana jatkoi Punavaara Oy. Palvelusopimuksien toteutumista ja kehittämistä seurattiin kuukausikokouksissa.

Kiinteistöjen pihat, lukuun ottamatta Ristiinan ja Suomenniemen kiinteistöjen pihoja, on jaettu kolmeen ylläpitoalueeseen; itäinen, läntinen ja keskusta. Itäisen, läntisen ja keskustan osalta urakoitsijana jatkoi Viherpalvelut Hyvönen Oy. Ristiinan kiinteistöjen ja piha-alueiden urakoitsijana jatkoi Punavaara Oy. Suomenniemen kiinteistöjen pihojenhoitoa ostettiin Punavaara Oy:ltä, kaupungin liikuntapalveluilta ja paikallisilta pk-yrityksiltä. Kiinteistöjen ulkoalueiden palvelusopimuksien valvonta hoidettiin omana työnä.

Suurimpia kunnossapidon töitä vuonna 2025 olivat muun muassa Rantakylän koulun terveydenhoitajan tilojen alapohjan korjaus, Mikkelin lukion musiikkiluokan korjaukset sekä Lähemäkitalon käytävien kuitukorjaukset, joissa poistettiin kuitulähteitä katosta. Lisäksi muun muassa Telkänkadun päiväkotiin ja Röllin päiväkotiin uusittiin piha-aidat.

Jätehuolto

Jätehuoltopalvelut tuotti Metsäsairila Oy. Palvelu sisältää jätehuollon organisoinnin Mikkelin kaupungin kiinteistöissä. Jätehuollon toimintatavat ovat vuosien saatossa hioutuneet hyvin optimaaliksiksi. Tyhjennysrytmit on saatu seurannan ja kokeilemisen kautta kohdilleen niin, että astioihin saadaan hyvät täyttöasteet. Myös tiedonkulku jätehuolto-operaattorin ja tilaajan välillä on saumatonta. Vuokralaisilta tulevat palautteet jätehuoltoon liittyen ovat todella marginaalisia, mikä kuvaa hyvin palvelun toimivuutta.

Energia ja vesihuolto

Energialatouteen kohdistuvat investoinnit ovat tuottaneet myönteisiä tuloksia energiansäästön näkökulmasta, ja vastaavaa säästöpotentiaalia on tunnistettavissa myös muissa kohteissa. Vuonna 2025 panostettiin varsinkin lämmitystapamuutoksiin, niin että kaupunki pystyi luopumaan kokonaan öljylämmityksestä muutaman vuoden kuluessa. Viimeisien öljylämmityskohteiden osalta lämmitystapaa ei ole vielä muutettu, koska rakennusten tulevaisuus on ollut avoin. Talonrakennuspalveluiden sisäisenä tavoitteena on, että öljyllä lämpiäviä kiinteistöjä ei ole enää vuosikymmenen lopussa.

Energiainsinöörin tehtäviin kuuluu energiankäytön jatkuva seuranta ja siihen liittyvä raportointi. Työ tehdään tiiviissä yhteistyössä sähkö-, automaatio- sekä LVI-alan asiantuntijoiden kanssa. Tavoitteena on varmistaa, että talotekniset järjestelmät toimivat mahdollisimman energiatehokkaasti. Energiatohokkuuden kehittäminen ja säästömahdollisuuksien hyödyntäminen muodostavat keskeisen osan talotekniikan kokonaisvaltaista kehittämistä ja ylläpitoa. Kaupunki päätti liittyä Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen vuosille 2026–2035. Uusi Julkisen alan energiatehokkuussopimus korvaa edellisen Kuntien energiatehokkuussopimuksen.

Purkukohteet

Vuonna 2025 ei purettu yhtään rakennusta määrärahojen puutteen vuoksi. Purkamista valmisteltiin tuleviin kohteisiin mm. haitta-ainekartoituksilla.

Mikkeli aloitti vuonna 2023 Karjaportin alueen selvityshankkeen, jossa Talonrakennuspalvelut yhdessä mm. Maankäyttö- ja kaupunkisuunnittelu sekä Infra- ja viherrakentaminen -yksiköiden kanssa selvitti entisen Karjaportin teurastamo-kiinteistön purkamista, alueen kehittämistä ja materiaalivirtojen hyödyntämistä alueen rakenteissa. Hankkeen loppuraportti valmistui vuonna 2025.

Kaupungin omistamien rakennusten tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %
Hallinnassa oleva rakennusomaisuus 1000 m ³	1364	1364	1358	100 %
Ulosvuokratut liike- ja teollisuuskiinteistöt, 1000 htm ²	60	60	48	80 %
Tilakustannukset €/m ²	42	41,5	42,8	103 %

RAKENNUSVALVONTA-TULOSALUE

Rakennusvalvonta –tulosalueen esimiehenä toimi johtava rakennustarkastaja. Tulosalue vastaa rakennusvalvontaviranomaisen sekä jätehuoltoviranomaisen palveluista. Tulosalueella toimii valtuustoaloitteesta perustettu kiinteistöveroprojekti.

Tulosalueella toimii tulosityksikkö:

- Rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii lupa- ja valvontajaosto. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on rakentamislain 100 §:n mukaisesti: Yleisen edun kannalta valvoa kaavoituksen noudattamista sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä alueidenkäyttölaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään rakentamistoiminnasta. Lisäksi kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa tässä laissa tarkoitettua rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Rakennusvalvontaviranomaisen on huolehdittava rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvottava rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on rakentamislain 101 §:n mukaisesti sattumanvaraisin tarkastusmenettelyin valvoa, että vastuulliset tahot täyttävät velvollisuutensa. Viranomaisen on puututtava tältä osin havaitsemiinsa laiminlyönteihin. Rakennusvalvontaviranomainen ei vastaa rakentamisen laadusta.

Kunnan jätehuoltoviranomainen valvoo ja päättää jätelaissa säädetyistä viranomaiselle määrätyistä asioista, joilla varmistetaan kunnassa lainmukaisesta jätehuollon järjestämisestä ja toiminnasta. Viranhaltijana tehtävistä vastaa jäteasiointarkastaja.

Tulosalueella toimii valtuustoaloitteesta käynnistetty kiinteistöveroprojekti, jossa tarkistetaan kiinteistöillä sijaitsevat rakennukset ja niiden laajuudet sekä ilmoitetaan verottajan rekisteriin. Toiminnasta vastaa nimetty projektivastaava.

Tulosalueen talouden toteuma

TALOUDEN TOTEUTUMA RAKENNUS- VALVONTA	TP 2024	TA 2025	TA muu- tokset 2025	TA muutoksi- neen 2025	TP 2025	Erotus	Tot- %
TULOSALUE YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	806 568	891 300	-41 300	850 000	940 945	-90 945	110,7
Valmistus omaan käyttöön	4 904	11 000	-9 000	2 000	17 350	-15 350	867,5
Toimintakulut	-1 246 992	-1 333 600	16 300	-1 317 300	-1 277 775	-39 525	97
Toimintakate	-435 520	-431 300	-34 000	-465 300	-319 480	-145 820	68,7
Rakennusvalvonta							
Toimintatuotot	657 529	720 000	-41 300	678 700	770 415	-91 715	113,5
Valmistus omaan käyttöön	4 904	11 000	-9 000	2 000	17 350	-15 350	867,5
Toimintakulut	-973 176	-1 031 500	16 300	-1 015 200	-972 315	-42 885	95,8
Toimintakate	-310 743	-300 500	-34 000	-334 500	-184 551	-149 949	55,2
Jäteasiat							
Toimintatuotot	149 039	171 300	0	171 300	170 530	770	99,6
Toimintakulut	-149 141	-171 300	0	-171 300	-171 407	107	100,1
Toimintakate	-102	0	0	0	-877	877	0
Rakennusvalvonnan projektit							
Toimintakulut	-124 675	-130 800	0	-130 800	-134 052	3 252	102,5
Toimintakate	-124 675	-130 800	0	-130 800	-134 052	3 252	102,5

Rakennuslupatyöryhmä

Lupatyöryhmässä käsitellään ja annetaan lausuntoja pientaloja suuremmista hankkeista sekä määräyksistä poikkeamisista.

Rakennusvalvonnan lupatyöryhmä kokoontui 25 kertaa ja käsitteli 84 asiaa. Lupatyöryhmään osallistui rakennusvalvonnan tarkastajat, hallintopäällikkö, maankäyttö- ja kaupunkirakenneyksikön viranhaltijoita, lupa- ja valvontajaoston varsinaisena edustajana Arto Sipilä ja varaedustajana Terhi Taskinen. Lupa- ja valvontajaosto on päättänyt, että ei enää syksyn jälkeen nimeä edustajaa

lupatyöryhmään. Tarvittaessa kokoukseen voidaan kutsua vammaisneuvoston edustaja ja muitakin organisaation asiantuntijoita, joita ei tänä vuonna ollut tarpeen kutsua.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnassa toimiin johtavan rakennustarkastajan lisäksi kuusi rakennustarkastaja omilla maantieteellisillä vastuualueillaan sekä lvi-tarkastaja ja hallintopäällikkö toimintasäännön mukaisissa rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtävissä. Lisäksi yksikössä toimii kolme toimistosihteerä avustavissa lupavalmistelu-, rakennusrekisteri-, rakennusvalvonnan arkisto-, laskutus- ja muissa toimistotehtävissä. Anttolan alueen rakennustarkastaja irtisanoutui virasta ja työsuhde päättyi 7.4.2025. Uutta korvaava rekrytointi viivästytettiin 20.10.2025 saakka, kun palkkamäärärahoja väliaikaisesti kohdennettiin jäteviranomaisen määräaikaisen tehtävän jatkamiseen vuoden loppuun saakka sekä rakennusvalvonnan arkiston digitointiprojektiin viimeistelyyn.

Rakennusvalvonnan käsittelemien lupien määrä hieman laski edelleen rakentamisen hiljentymisen takia. Lupia käsiteltiin 441 kpl. Uusille pientalojen rakentamiseen myönnettiin rakentamislupia 20 kappaletta. Loma-asunnoille myönnettiin rakentamislupia 24 kpl. Asuinkerrostalon sekä hoitolaitosrakennuksien rakentamislupia käsiteltiin kaksi. Teollisuusrakennuksin uudisrakennuslupia oli 34 kappaletta. Myönnettyjen uudiskohteiden rakennuslupien kerrosala oli 52 650 m², jonka vuoksi rakennusvalvonnan talousarvion mukaiset tuotot ylittyivät hieman. Merkittäviä hankkeita ovat olleet uusituvan energian ja energian varastointiin liittyvät hankkeet sekä datakeskukset. Rakennusvalvonnassa annettava yleinen ohjaus ja neuvonta on selvästi lisääntynyt sekä jälkivalvonassa on edellytetty rakentamisluvanvaraisuudesta vapautettujen hankkeiden osalta ohjaamaan mm. poikkeamisluvan hakemiseen. Luvanvaraisuudesta vapautettujen rakennushankkeiden poikkeamislupapäätökset käsitellään vuoden 2025 alusta lähtien rakennusvalvontaviranomaisessa. Rakentamislaita poistettiin vuoden 2025 alusta suunnittelutarveratkaisut, jotka aiemmin ratkaisi kaavoitusinsinööri. Rakentamislain mukaisesti jatkossa suunnittelutarvealueelle rakentamisen sijoittaminen ratkaistaan rakennusvalvonnassa rakentamisluvan yhteydessä tai erillisellä rakentamislupaan liittyvällä sijoittamispäätöksellä. Edellä mainituista sijoittamisista on tehty muutama päätös, koska hakemuksia haettiin lain muutostilanteessa ennakoon jo vuoden 2024 aikana maankäyttö- ja rakentamislain mukaisena menettelyinä.

Viranomaistoimintaan merkittävän muutoksen on tuonut uusi rakentamislaki ja sen nojalla annettavat uudet asetukset sekä niiden soveltaminen käytäntöön. Uusi rakentamislain vaatimukset täyttävä Mikkelin rakennusjärjestys 2025 saatiin voimaan valtuuston päätöksellä 2.6.2025. Rakennusjärjestyksen valmistelun yhteydessä järjestettiin avoin tiedotustilaisuus. Rakennusjärjestystä sekä uutta lainsäädäntöä esiteltiin myös vapaa-ajanasukastilaisuuksissa. Henkilöstö osallistui vuoden aikana useisiin rakentamislakia koskeviin koulutuksiin. Viikoittain pidettävissä sisäisissä toimistopalavereissa käsitellään lain tulkintaan liittyviä kysymyksiä yhtenäisten tulkintakäytänteiden aikaansaamiseksi. Rakennusvalvonta on sitoutunut myös noudattamaan valtakunnallisia ns. topten-käytänteitä. Henkilökunta osallistui myös asiakaspalvelu- ja vuorovaikutuskoulutukseen. Rakennusvalvonnassa tehtiin asiakaspalvelukysely vuoden lopussa. Asiakaspalautteet käsitellään henkilöstön kanssa toiminnan kehittämiseksi. Asiakaspalautteissa on nähtävissä edelleen positiivista kehitystä asiakastyytyvyyden osalta. Rakentamislain muutoksen myötä resursseja on pystytty osoittamaan ennakoneuvontaan ja ohjaukseen enemmän.

Kiinteistöveroprojekti

Kiinteistöveroprojektissa postitettiin alkuvuonna 2025 projektisuunnitelman mukaisesti ilmoituslomakkeita Anttolan ja Ristiinan asemakaava-alueille. Maastomittauskauti aloitettiin keväällä viikolla 15 ja se päättyi viikolla 44. Talven aikana analysoitiin mitaustuloksia kiinteistöiltä saatuihin ilmoituksiin, rakennusrekisterin tietoihin sekä verottajan tietojen. Puuttuvat tiedot ilmoitettiin verottajalle sekä rakennusrekisteriin. Rakentamislupaa vaativien hankkeiden osalta luvattomasta rakentamisesta ilmoitettiin rakennustarkastajille. Kiinteistöveroprojektissa vuosittain syntyvä lisäverokertymä kasvaa kiinteistöverokertymää kumulatiivisesti joka vuosi. Selvitysten määrään sekä sitä kautta uusien ilmoitettujen rakennusten määrä laski arvioidusta, koska toimistosihteerä työaika kiinteistöveroprojektissa vähentyi 30 prosenttiin keväällä 2025. Talven aikana tehtiin lisäksi uusi kyselypostitus kiinteistöille.

Jätehuoltoviranomainen

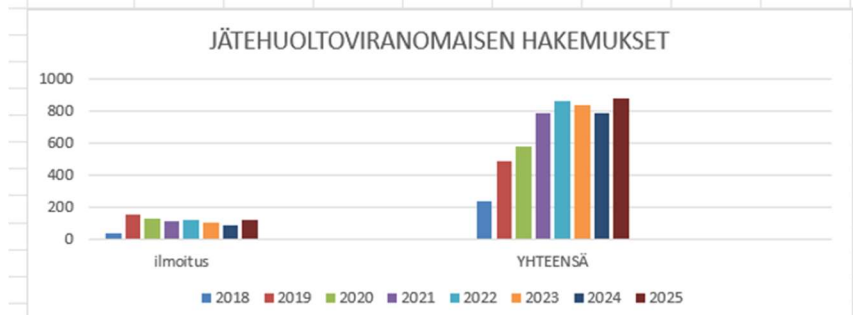
Jätehuolto siirtyi Mikkeliissä kokonaisuudessaan kunnan vastuulle 1.2.2025 alkaen. Palveluiden saavutettavuutta parannettiin siten, että 1.2.2025 alkaen jätehuollon keskeytystarpeesta (korkeintaan 6 kk) on voinut sopia suoraan Metsäsairila Oy:n kanssa edellytysten täytyessä. Mikkelin kaupungin jätehuoltomääräykset päivitettiin, ja ne astuivat voimaan 1.11.2025. Uutena asiana oli tyhjennysvälin pidennysten sopimisen mahdollisuus jätehuollon palvelumuutoksena edellytysten täytyessä Metsäsairila Oy:n kanssa ja mahdollisuus saada neljän viikon tyhjennysväli myös eri astiakokoluokissa. Jäteviranomaiselle saapuvien asioiden määrän arvioidaan laskevan vuositasona noin 300 asiaan edellä mainitun muutoksen vuoksi. Jätehuoltoviranomaiselle on saapunut vuositasona noin 800 hakemusta. Vuonna 2026 arvioidaan hakemuksia saapuvan vastaava määrä siitäkin huolimatta että pidennys- ja keskeytysasiat sovitaan palvelumuutoksena Metsäsairila Oy:n kanssa (biotietoa omaamattomat vapaa-ajankohteet liitetään 1.7.2026 alkaen bioaluekeräyspisteen asiakkaaksi (saapuvat hakemukset)). Avoimia asioita jätehuoltoviranomaisella on noin 700 kpl, josta määrästä tehtäviä päätöksiä noin 400–500 kpl (osa hakemuksista on ns. tuplahakemuksia ja osa voidaan käsitellä toisen asian yhteydessä). Biojätetietoa omaamattomia kiinteistöjä kontaktointiin ja asuinkiinteistöjä liitettiin bioaluekeräyspisteen asiakkaiksi 1.7.2025 alkaen (vapaa-ajankohteita liitetään 1.7.2026 alkaen).

Jätehuoltoviranomaisen asioiden käsittelyä ovat haastaneet vuosittaiset resurssivajaudet sekä päätösten teon lisäksi tehtävät muut vaaditut työkokonaisuudet (mm. jätehuoltomääräykset, selvitykset, lainsäädäntömuutokset, biojätteselvitykset jne.) Jätehuoltoviranomaisella oli 2025 käytössä 1 hlön lisäresurssi (pl. kesä-elokuu), mutta myös resurssivajasta jätehuollon toimistosih-teenin uudelleenrekrytointiprosessin ajalta.

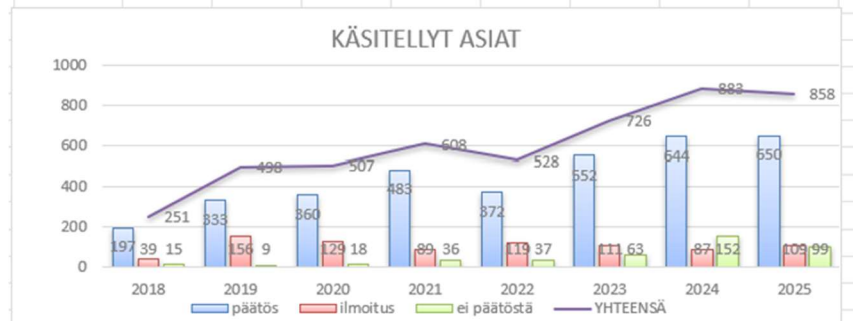
Jätehuoltoviranomaisen vastaanottamien hakemusten määrä kasvoi. Käsiteltyjen asioiden kokonaismäärä hieman laski, mutta päätösten määrä sekä ilmoitusten käsittelymäärä kasvoi. Lisäksi vastaanotettiin ensimmäinen hakemus liittyen lietetilojen tyhjennysvälin pidentämiseen.

Jätehuoltoviranomaisessa käsitellyt asiat esitellään seuraavissa taulukoissa.

HAKEMUSMÄÄRÄT								
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
päätettävät	197	333	454	673	742	726	702	762
ilmoitus	39	156	129	110	123	108	88	118
YHTEENSÄ	236	489	583	783	865	834	790	880

KÄSITELLYT ASIAT								
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
päätös	197	333	360	483	372	552	644	650
ilmoitus	39	156	129	89	119	111	87	109
ei päätöstä	15	9	18	36	37	63	152	99
YHTEENSÄ	251	498	507	608	528	726	883	858

Rakennusvalvonta

Vuosi Palvelu	2025			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
6100 - Rakennusvalvonta				
luvat kpl	617,00	530,00	434,00	81,89 %
menot / lupa €/kpl	-1 577,27	-1 946,23	-2 240,36	115,11 %
katselmukset kpl	2 138,00	800,00	2 472,00	309,00 %
menot / katselmus €/kpl	-455,18	-1 289,38	-393,33	30,51 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Tärkeimmät tapahtumat kaudella

Uusi rakentamislaki astui vuoden alussa voimaan. Mikkelin uusi rakennusjärjestys valmistelu saatiin päätöksen ja voimaan. Rakennusvalvonnan lupamäärät laski uuden rakentamislain sekä rakentamisen yleisestä hiljennemisen vuoksi. Rakennusvalvonnan lupamaksutuotot toteutuivat talousarvioita suurempina suurien hankkeiden ansiosta. Rakennusvalvonnasta kysyttiin aikaisempaa enemmän neuvontaa uudesta rakentamislaita johtuen. Rakennusvalvontaa on työllistänyt myös rakennusvalvonnan tietoon tulleet tapaukset, joissa luvanvaraisuudesta vapautettua rakentamista on tehty määräysten vastaisesti. Jätehuoltoviranomaisessa oli käytössä 1 hlön määräaikainen lisäresurssi (pl. kesä-elokuu). Vakituksessa henkilöstömäärässä oli osalla vuotta vajausta jätehuoltoviranomaisen toimistosihteerirekrytoinnin ajalla ja rakennusvalvonnassa rakennustarkastajan rekrytoinnin ajalla. Kiinteistöveroprojekti jatkoi toimintaa toimintasuunnitelman mukaisesti. Projektin käytössä oli kesän ajan oma vuokra-auto.

Rakennusvalvonnan projektit

Vuosi Palvelu	2025			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
6300 - Rakennusvalvonnan projektit				
tarkastetut kiinteistöt kpl	343,00	350,00	323,00	92,29 %
menot / tarkastettu kiinteistö €/kpl	-363,48	-373,71	-415,02	111,05 %
tehdyt selvitykset kpl	53,00	350,00	128,00	36,57 %
menot / tehty selvitys €/kpl	-2 352,35	-373,71	-1 047,28	280,24 %
uusia rakennuksia rekisteriin kpl	37,00	250,00	85,00	34,00 %
menot / uusi rakennus rekisteriin €/kpl	-3 369,58	-523,20	-1 577,09	301,43 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

MAASEUTUTOIMI-TULOSALUE

Maaseututoimi ja lomituspalvelut toiminta-alueena on maataloushallinnon ja maatalousyrittäjien lomituspalveluiden järjestäminen. Maaseututoimi on rahoittanut pienimuotoisesti maataloutta tukevia hankkeita. Tulosalueen esimiehenä toimii maaseutujohtaja Kari Mikkonen.

Tulosalueen talouden toteuma

TALouden TOTEUTUMA MAASEUTU- JA LOMITUSPALVELUT	TP 2024	TA 2025	TA muu- tokset 2025	TA muutoksi- neen 2025	TP 2025	Erotus	Tot-%
TULOSALUE YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	9 740 075	10 024 800	-1 124 300	8 900 500	8 761 300	139 200	98,4
Toimintakulut	-9 721 303	-10 164 800	1 124 100	-9 040 700	-8 832 197	-208 503	97,7
Toimintakate	18 771	-140 000	-200	-140 200	-70 897	-69 303	50,6
Maaseututoimi							
Toimintatuotot	144 165	152 700	0	152 700	144 486	8 215	94,6
Toimintakulut	-253 517	-292 700	1 400	-291 300	-304 503	13 203	104,5
Toimintakate	-109 352	-140 000	1 400	-138 600	-160 017	21 417	115,5
Lomitus							
Toimintatuotot	9 595 910	9 872 100	-1 124 300	8 747 800	8 616 815	130 985	98,5
Toimintakulut	-9 467 787	-9 872 100	1 122 700	-8 749 400	-8 527 694	-221 706	97,5
Toimintakate	128 123	0	-1 600	-1 600	89 120	-90 720	-5570,0

Maaseutuhallinto

Mikkelin maaseututoimi toimii maaseutuelinkeinoviranomaisena Mikkelin ja Pieksämäen kaupungeissa, Hirvensalmen, Kangasniemen, Mäntyharjun ja Puumalan kunnissa. Maaseutuhallinnon asiakkaat koostuvat maataloista, jotka hakevat maataloustukia. Tukia hakeneita tiloja vuonna 2025 oli 1150. Mikkelin maaseututoimi tuottaa palveluita yhdessä Savonlinnan kaupungin maaseututoimen kanssa, lisäksi Mikkelin maaseututoimi osallistuu Rantasalmen maaseututoimen alueen viljelijöiden tukihakuprosessiin. Mikkelin maaseututoimen lainmukaistatoimintaa arvioitiin Valtiovarainministeriön todentamisviranomaistarkastuksessa, sekä Ruokaviraston maksajavirasto auditoinnissa. Todentamisviranomaistarkastuksessa suositeltiin henkilöstön sivutoimi-ilmoitusten tekemistä. Kirjaukäytänteitä ja dokumentointia tuli vahvistaa erityisesti tukitarkistusten tietolähteiden merkitsemisessä sekä puhelinmuistiotien kirjaamisessa. Tukisovelluksen lohkotiedot oli korjattava aina virheellisten ilmoitusten osalta. Lisäksi edellytettiin järjestelmällisempää yhteistyötä riittävien resurssien varmistamiseksi.

Auditoinnin mukaan kunnossa olevia asioita oli 80 prosenttia, kehitettäviä asioita todettiin olevan 20 %, Keskeiset parannuskohdat liittyivät toimenpidesuosituksen selkeyttämiseen ja dokumentaation ajantasaistamiseen. Soveltamistavat oli kuvattava selkein lausein, ja riskienhallinta sekä muut tarpeelliset dokumentit tuli päivittää vastaamaan nykytilaa; vanhentuneet aineistot voitiin poistaa. Organisaation edellytettiin hankkivan ISO/IEC 27001:2022 -standardi ja soveltavan maksajaviraston uudistettua tietoturvasuositusta. Tietoturvasuositusta liittyvät vastuut, menettelyt ja dokumenttiviitteet oli täsmennettävä. Lisäksi tuli varmistaa, että maaseututoimi noudatti kaupungin tiedonohjaussuunnitelmaa ja liitti sen omiin asiakirjoihinsa. Ulkoisten auditointien tulokset tuli kirjata työkirjaan. Tarkastusten korjausohjeita on viety käytäntöön.

Viljelijöille järjestettiin koulutusta ajankohtaisista tukiehdosta. Koulutukset järjestettiin verkossa yhdessä Itä-Suomen elinvoimakusten kanssa, viljelijöille tarjottiin mahdollisuus osallistua koulutukseen myös paikan päällä. Cap 2023-27 tukiohjelmakauden myötä maaseutuhallinnon tehtäviin on tullut painotuksia tilakohtaisten tukiehtojen selvittämiseen: lohkojen hallinnan tarkastus otannalla, aktiiviviljelijästatuksen tarkastaminen, nuortenviljelijöiden tukien oikeellisuuden tarkastaminen, satelliittiseurannan selvityspyynnöt ja ehdollisuuden hallinnolliset valvonnat. Maaseututoimi suoritti muutamia rauhoitettujen eläinten aiheuttamia viljelyvahinkojen arviointia, petoeläinvahinkoarvioita sekä hukkakauravalvontaa. Maaseututoimi, Pro-Agria Etelä-Savo ja Etelä-Savon ELY-keskus ovat jatkaneet poikkeusoloihin liittyvää valmiussuunnittelua. Suunnittelun avulla varmistetaan ruuantuotantoa poikkeusoloissa.

Kuva: rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen arviointia

Maaseudun kehittäminen

Maaseudunkehittämiseen käytettiin yhteensä 61 162 euroa. Maaseudun kehittämisen kautta toteutettiin Maataloudenjätteenmuovienkeräys hanke, hankkeen toteutti Metsäsairila Oy (hankkeen kulut –33 662 €). Maaseudun kehittämisen määrärahoista on maksettu Läsäkosken Myllypalstan loppuvuokrakauden vuokra (-27 000 €).

Vuoden 2025 jälkeen Mikkelin maaseututoimen kautta toteutettu maaseudun kehittäminen päättyy suunnitellusti. Koska maaseudun kehittämistoiminta ei ole ollut lakisääteistä, kaupungille avautui mahdollisuus tarkastella toimintojaan uudelleen. Vuoden 2026 talousarvion yhteydessä todettiin, että toiminnasta voidaan luopua, mikä mahdollistaa resurssien suuntaamisen kaupungin ydintehtäviin, muutos on osa kaupungin taloudentasapainotustoimenpiteitä.

Lomituspalvelut

Kaakkois-Suomen lomituspalvelut paikallisyksikkö tuottaa lomituspalveluita 717 yrittäjälle, toiminta-alueena on 2 maakuntaa sisältäen 21 kuntaa.

Vuonna 2025 lomituspalvelut järjestivät runsaasti sijaisapulomitusta, tämä aiheutti vuosilomalomituksien järjestelyissä vaikeuksia. Maksullisen lomituksen tarjoamista jouduttiin rajamaan, että sijaisapu- ja vuosilomalomitukset saatiin järjestettyä.

Lomituksen haasteena olevaan lomittaja pulaan on vastattu kouluttamalla lomittajia oppisopimuskoulutuksen kautta. Oppisopimusopiskelijoiden tukena on toimineet lomittajat, jotka on koulutettu työnohjaajiksi.

Kaakkois-Suomen lomituspalveluissa vuoden 2025 teemana oli työturvallisuuden kehittäminen. Vuosi sisälsi kuukausittain vaihtuvia teemoja, tietoisuuksia, koulutuksia ja työpajoja, joita tukivat ulkopuoliset asiantuntijavierailut. Tavoitteena oli lisätä tietoisuutta työturvallisuudesta ja työn kuormitustekijöistä. Teemavuoden saavutetut tulokset: Riskien arviointiin luotiin uusi toimintatapa:

Lomittajat osallistuivat aktiivisesti asiakastilojen riskien arviointeihin. Arvioinneista koottiin laaja materiaalipankki, joka helpottaa hallinnon työtä ja yhtenäistää käytäntöjä. Työntekijöiden hyvinvointitietoisuus kasvoi: Teemavuoden myötä työntekijät ymmärsivät paremmin oman hyvinvoinnin merkityksen työturvallisuudelle. Tämän seurauksena työnantaja haki sekä lomittajille että hallinnolle KILTA-kuntoutuksia, jotka täyttyivät nopeasti. Kuntoutukset käynnistyvät 2/2026 ja 5/2026. Korvaavan työn malli kehitettiin ja pilotoitiin: Heinäkuussa testattu malli osoittautui toimivaksi ja tuki työntekijän työkyvyn arviointia. Mallista kehitettiin edelleen moniammatillisen tiimin toimintamalli, jonka tavoitteena on edistää osatyökykyisen työntekijän työhön paluuta työkyvyttömyyseläkkeen sijaan. Malli vakiintuu käyttöön vuoden 2026 aikana. Ilmoitusherkkyys parani:

Lomittajien työsuojelulle ja esihenkilöille tekemät ilmoitukset lisääntyivät, mikä mahdollisti nopeamman ja ennakoivan reagoinnin. Varsinaisten tapaturmien määrä ei vielä laskenut, mutta teemavuoden vaikutusten odotetaan näkyvän viiveellä

Maatalousyrittäjieneläkelaitos teki talvella 2025 useita korjausehdotuksia lomituspalveluiden asiakaspalvelun parantamiseksi. Lomituspalvelut organisoivat Mela:n ehdotusten mukaisesti puhelinpalvelun uudelleen, asiakkaiden palvelupyynnöille rakennettiin seuranta-alusta. Em. Muutosten myötä palvelun tavoitettavuutta ja toimintavarmuutta on saatu korjattua olennaisesti. Lomituspalvelut ovat lisänneet asiakasvuoropuhelua, vuonna 2025 järjestettiin kaksi kuntatilaisuutta, kaksi yhteistoimintaryhmän kokousta, sekä kaksi samassa veneessä -tilaisuutta. Lisäksi lomahallinto on jalkautunut tarvittaessa asiakastiloille keskustelemaan tilakohtaisista tarpeista.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Maaseututoimen toteutunut vuosikate oli – 70 897 euroa, talousarvioon kirjatun vuosikatteen ollessa –140 000 euroa. Odotettua parempi tulos johtui lomituksen hallintokorvauksesta, jota vuonna 2025 maksettiin edellisen vuoden lomituspäivien mukaan, korvaus oli suurempi kuin lomituksen hallinnon kustannukset.

Maaseututoimen tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Toteuma %
Maatilat yhteensä, kpl	1162	1162	1150	99 %
Maatalouden tukihakemukset, kpl	7610	7600	6742	89 %
Maatalouden tuet milj. euroa/vuosi	22	7,59*	22	290 %
Lomituspäivät (vuosilomat, sijaisapu, tuettu lomitus)	33177	32000	29528	92 %
Kustannus euroa/lomituspäivä	228	240	229	95 %

**talousarviossa esitetty luku on virheellinen, oikea 22 milj./€/vuosi*

INVESTOINNIT 2025

Koko kaupungin nettoinvestointien toteutuma oli -15,667 milj. euroa. Alkuperäisen talousarvion nettoinvestointi oli -18,508 milj. euroa ja muutettu talousarvio oli -20,965 milj. euroa. Tilikauden nettoinvestoinnit toteutuivat -5,298 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Edellä mainituissa luvuissa mukana myös liikelaitokset.

Muutokset alkuperäisen talousarvion lisämääräraha/määrärahasiirtojen osalta (-2,457 milj. euroa) hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa.

Merkittävimmät poikkeamat investointiohjelmassa ovat:

Tulojen ylitykset:

- Maa- ja vesialueiden myynti. Tulot ylittyivät 140.000 euroa.
- Energiataloudelliset investoinnit. Tulot ylittyivät 36.000 euroa. Saatu valtion tukea lämmitysjärjestelmien muutokseen pois öljystä.

Menojen ylitykset:

- Energiataloudelliset investoinnit. Menojen ylitys 36.000 euroa. Lämmitysjärjestelmiä muutettiin pois öljystä. Ks. tulojen ylitykset, eli talousarvion ylitykseen saatiin vastaavasti valtion avustusta.
- Tyrjäntie. Menojen ylitys 43.000 euroa. Marssitien rakentaminen ja muutokset Rahtitien puolelta lisättiin työn aikana rakentamishjelmaan. Humusmaita sisältäneiden kohtien massanvaihdot lisääntyivät ennakoidusta.
- Katuvalojen saneeraus. Menojen ylitys 41.000 euroa. Uusittiin valaisimia energiaa säästäviin led-valaisimiin ennakoitua enemmän.
- Hulevesiohjelma. Menojen ylitys 63.000 euroa. Katujen parantamisen yhteydessä löytyi uusittavia, heikkokuntoisia kaivoja odotettua enemmän.
- Muiden osakkeiden hankinta. Menojen ylitys 65.000 euroa. Menojen ylityslupa käsitellään kaupunginhallituksessa.
- Vesiliikelaitoksen verkostojen määräraha ylittyi 59.000 euroa. Ylityslupa käsitellään Vesiliikelaitoksen johtokunnassa.

Menojen alitukset:

- Päämajakoulun vesikatto (keskiosa) ja sisäilmakorjaukset. Menojen alitus 411.000 euroa. Rakennusalan matalasuhdanne mahdollisti kilpailukykyiset hinnat. Lisäksi sama urakoitsija voitti molemmat kilpailutukset, joten työmaa sai kustannustua kahden urakan hoitamisesta samassa kiinteistössä.
- Kalevankankaan koulu, sisäilmakorjaukset. Menojen alitus 159.000 euroa. Työt pystyttiin tekemään hyvin kustannustehokkaasti. Työskentelyä voidaan kuitenkin tehdä pääosin vain loma-aikaan, joten hanke jatkuu vuonna 2026.
- Jalkaväkimuseon vesikatto. Menojen alitus 143.000 euroa. Saatu hyödynnettyä rakennusalan matalasuhdanne eikä työmaa-aikana tullut merkittäviä yllätyksiä.
- Mikkelin Seutukirjasto, LVIS-peruskorjaus. Menojen alitus 124.000 euroa. Hankkeen toteutusvuosi siirtyi eteenpäin, joten suunnittelua ei vielä aloitettu.
- Hänninkentän huoltorakennus. Menojen alitus 1.353.000 euroa. Kustannuksia siirtyy vuodelle 2026 johtuen työmaan pysähtymisestä ja kaksivuotisen hankkeen aikataulun painottumisesta enemmän jälkimmäiselle vuodelle.
- Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus. Menojen alitus 424.000 euroa. Rakennusalan matalasuhdanne mahdollisti kilpailukykyiset urakkahinnat.
- Satamalahden kehittäminen. Menojen alitus 245.000 euroa. Veturitallin alueen asemakaavan valmistuminen päätösprosessiin siirtyi uusien selvitysten seurauksena. Asemakaava valmistuu päätöskäsittelyyn keväällä 2026.
- Kadut. Menojen alitus 125.000 euroa. Demomelu -hanke ei edennyt kaupungista riippumattomista syistä (50 000 euroa varattu). Useassa muussa kohteessa kustannukset jäivät arvioitua pienemmäksi kilpailutuksen myötä.
- Liikennevalojen uusiminen. Menojen alitus 82.000 euroa. Sekä KVT-verkon kehittämis- ja valvontapalvelun että liikennevalojen ohjaus- ja valvontapalvelun hankinnat ja käyttöönottoaiheiden kulut realisoituvat vasta vuodelle 2026.
- Keskusta-alueen tulvariski. Menojen alitus 353.000 euroa. Mannerheimintien satamaan johtavan hulevesiputken toteutus siirtyi lupakysymysten ja geoteknisten tarkastelujen vuoksi vuoteen 2026.
- Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri. Menojen alitus 137.000 euroa. Hankkeen varsinainen investointivuosi siirtyi vesiluvan ja tukipäätöksen aikataulun takia vuodelle 2026.
- Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus. Määrärahavaraus perustunut kustannusarvioon, joka on ollut vaikea tehdä (ei ole aikaisemmin toteutettu samantyyppistä kohdetta Suomessa). Kilpailutuksen myötä päästy tavoitteeseen edullisemmin.
- Vesiliikelaitoksen investoinnit toteutuivat -332.000 euroa pienempänä ja on käsitelty tarkemmin Vesiliikelaitoksen tilinpäätöksessä.

Lisämäärärahat/määrärahasiirrot vuoden aikana hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa seuraavasti:

Investointien määrärahamuutokset 9/2025, KV §156 8.12.2025

Tulomäärärahamuutokset

- Maa- ja vesialueiden hankinta TULOT, projekti 10350 (TA 2.000.000 euroa), tuloalitus -989.000 euroa
- Jalkaväkimuseon vesikatto TULOT, projekti 14112 (TA 125.000 euroa), tuloalitus -41.000 euroa
- Lentoasema (sis. Valtion investointituen) TULOT, projekti 29401 (TA 30.000 euroa), tuloalitus -30.000 euroa
- Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri TULOT, projekti 29006 (TA 75.000 euroa), tuloalitus -75.000 euroa
- Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus TULOT, projekti 29005 (TA 277.000 euroa), tuloalitus -56.000 euroa

Menomäärärahamuutokset

- Sotakoulu, Ristiina, MENOT, projekti 14103 (TA 50 000 euroa), menoylitys +20.000 euroa
Siirretään projektilta 10639 Päämajakoulun vesikatto (keskiosa) sekä sisäilmakorjaukset (TA 1.500.000 euroa)
- Energiataloudelliset investoinnit, MENOT, projekti 14106 (TA 200.000 euroa), menoylitys +55.000 euroa
Siirretään projektilta 10639 Päämajakoulun vesikatto (keskiosa) sekä sisäilmakorjaukset (TA 1.500.000 euroa)
- Katuvalojen saneeraus, projekti 20008 (TA 400.000 euroa), menoylitys 100.000 euroa
Siirretään projektilta 20036 Katujen suunnittelumääräraha (TA 100.000 euroa) 50.000 euroa
Siirretään projektilta 22017 Siltojen uusiminen (TA 500.000 euroa) 50.000 euroa
- Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus, projekti 28001 (TA 125.000 euroa), menoylitys +20.000 euroa
Siirretään projektilta 10005 Osallistava budjetointi, ASTO (TA 150.000 euroa)
- Siirretään projektilta 31999 TA-määräraha, kasvatus- ja opetuslautakunta, irtaimisto (TA 200.000 euroa) 38.000 euroa projektille 10800 Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt, koulu- ja esiopetus (TA 200.000 euroa).
- Rakennusvalvonnan arkiston digiprojekti, projekti 10004 (TA 60.000 euroa), menoylitys +78.000 euroa
- E-S Pääomarahasto, projekti 35012 (TA 0 euroa), menoylitys +132.000 euroa

Investointien määrärahamuutokset 6/2025, KV §84 25.8.2025

Menomäärärahamuutokset

- Ristiinan yhtenäiskoulun entisen lukiosiiven ilmanvaihdon peruskorjaus, projekti 10641 (TA 50.000 euroa), menoylitys +20.000 euroa.
Siirretään projektilta 14116 Kiinteistöjen sähköautolataus (TA 50.000 euroa) 20.000 euroa
- Sotakoulu, Ristiina (sis. hankkeen kaupungin osuus), projekti 14103 (TA 50.000 euroa), menoylitys +20.000 euroa.
Siirretään projektilta 14116 Kiinteistöjen sähköautolataus (TA 50.000 euroa) 20.000 euroa.
- Energiataloudelliset investoinnit, MENOT, projekti 14106 (TA 200.000 euroa), menoylitys +50.000 euroa.
Siirretään projektilta 14118 Lähemäkitalon peruskorjaus (TA 100.000 euroa) 50.000 euroa.
- Muiden osakkeiden hankinta, projekti 35499 (TA 500.000 euroa), menoylitys +48.000 euroa.
Siirretään projektilta 35013 Itäradan suunnitteluhankeyhtiö (TA 200.000 euroa).
- E-S Pääomarahasto, projekti 35012 (TA 0 euroa), menoylitys +10.000 euroa.
Siirretään projektilta 35013 Itäradan suunnitteluhankeyhtiö (TA 200.000 euroa)

Määrärahasiirrot Rantakeitaan uimahallin kloorikoneen uusiminen, KV §91 2.6.2025

- TA-määräraha, irtain omaisuus, Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta (TA 200.000 euroa), projekti 32999 menoylitys +78.000 euroa
Siirretään projektilta 28008 Urheilupuiston nurmikentän sadevesijärjestelmät (TA 100.000 euroa) 30.000 euroa
Siirretään projektilta 28012 Haukivuoren tenniskentät, hiekkatekonurmi (TA 80.000 euroa) 18.000 euroa
Siirretään projektilta 28001 Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus (TA 125.000 euroa) 30.000 euroa

Investointiohjelman määrärahamuutos 2025, Hänninkentän huoltorakennus, KV §102 16.6.2025

- Hänninkentän huoltorakennus, projekti 13000 (TA 300.000 euroa), tulomäärärahan poisto -300.000 euroa

Lentoaseman kentän ja yleisalueiden huollon traktori, lisämäärärahaesitys, KV §42 7.4.2025

- Lentoasema, projekti 29401 (TA 30.000 euroa), tulomäärärahan lisäys +105.000 euroa
- Lentoasema, projekti 29401 (TA 100.000 euroa), menoylitys +140.000 euroa
Siirretään projektilta 10003 Satamalahden kehittäminen (sis. Veturitallinlahti, Puhistamo) (TA 700.000 euroa)

Esitys lisämäärärahaksi, maanhankinta, Visulahti, KV §124 6.10.2025

- Maa- ja vesialueiden hankinta, projekti 10220 (TA 300.000 euroa), +500.000 euroa

Suonsaaren vastaanottokeskuksen kunnostaminen, lisämääräraha, KV §90 2.6.2025

- Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt, projekti 14001 (TA 150.000 euroa), +180.000 euroa

Lisämääräraha ja määrärahasiirrot hankkeelle Keskusta-alueen tulvariski, KV §89 2.6.2025

- Keskusta-alueen tulvariski, projekti 20037 (TA 100.000 euroa) lisämääräraha +310.000 euron
- Keskusta-alueen tulvariski, projekti 20037 (TA 100.000 euroa) menoilytys +400 000 euroa
Siirretään projektilta 20028 Veturitallinlahti hulevesi (TA 100.000 euroa) 100.000 euroa
Siirretään projektilta 26999 TA- määräraha, Kadut (yritys- ja uudet asuinalueet) (TA 800.000 euroa) 200.000 euroa
Siirretään projektilta 20035 Tyrjäntie (TA 600.000 euroa) 100.000 euroa.

Määrärahasiirrot Rantakeitaan uimahallin kloorikoneen uusimiseen, KV §91 2.6.2025

- TA-määräraha, irtain omaisuus, Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta (TA 200.000 euroa), projekti 32999 lisämääräraha +78.000 euroa
Siirretään projektilta 28008 Urheilupuiston nurmikentän sadevesijärjestelmät (TA 100.000 euroa) siirretään 30.000 euroa
Siirretään projektilta 28012 Haukivuoren tenniskentät, hiekkatekonurmi (TA 80.000 euroa) siirretään 18.000 euroa
Siirretään projektilta 28001 Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus (TA 125.000 euroa) siirretään 30.000 euroa

Mikkelin Mikaeli Oy:n osakkeiden ostaminen ja konsernirakenteen muutos, KV §135 10.11.2025

- Muiden osakkeiden hankinta, projekti 35499 (TA 500.000 euroa) lisämääräraha +81.200 euroa

Investointiohjelman läpikäyminen Infra- ja viherpalveluiden sekä Talonrakennuspalveluiden osalta:

Infra- ja viheraluepalvelut

Rakentamisen katusaneerauskohteita vuonna 2025 olivat Mäntykatu, Sepänkatu ja Kivenkatu. Saneerauksissa uusittiin kadun rakenteet ja vesihuolto (vesilaitos). Lisäksi useita pienempiä, yleensä liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä on rakennettu eri puolilla kaupunkia mm. Raviradantiellä ja Savolaistenkadulla. Linja-autopysäkkien esteettömyyttä on parannettu kahdellatoista eri pysäkillä reunakivien korkeusasemien ja liikennemerkkien sijaintien muutoksilla. Myös katujen kantavuutta ja käytettävyyttä on parannettu päällystämällä Palokärjenkatu, Telkänkatu, Kyyhkysenkatu, Rastaankatu, Majankatu, Laavukatu ja Rantakatu.

Uudisrakentamisen puolella tärkeimpänä kohteena oli Tyrjäntien yhdyskuntatekniikan ja katujen rakentaminen. Tyrjäntien rakentamisella saatiin toteutettua paremmat yhteydet kaupungista Karkialammin kasarmialueelle. Marssitien alikulkukäytävä muutettiin kevyen liikenteen väyläksi, jossa on talvisin myös hiihtolatureitti. Tyrjäntie on rakennettu lopulliseen muotoonsa päällysteineen, alueen viher- rakentaminen tehdään vuonna 2026. Karkialammilla aloitti syksyllä 2025 Naton pohjoisen alueen maajoukkojen esikunta.

Tyrjäntien rakentamisurakan ylijäämämaita käytettiin Kalevankankaan latuverkoston parantamiseen. Kalevankankaalle rakennettiin koeluonteisesti ns. Tykkilumenlatu vuosille 2025–2027, ladun pituudeksi saatiin noin 2,5 km.

Kuva: Kalevankankaan tykkilumenladun pohjat työn alla

Kasarikuja Kattilansillan kaupunginosassa on rakennettu vesihuoltoineen käyttökuntoon. Päällystys- sekä viimeistelytyöt suoritetaan sitten, kun alueen pientalot ovat pääosin valmistuneet.

Yritystoimintaa on tuettu liikennejärjestelyjen muutoksilla Katajalahdentiellä sekä Lentokentäntäkadulla. Aseman kiertoliittymän mahdollista rakentamista on ennakoitu rakentamalla alueelle esikuormituspenker kaupungin omilta työmailta saaduilla ylijäämämailla. Vuonna 2019–2021 rakennettu Yläntien asuinalue on viimeistelty valmiiksi päällysteineen ja reunakivineen vuonna 2025.

Siltojen uusimiseen varatuista määrärahoista on toteutettu Naistinginjoen siltarumpu. Rumpu on noin 130 metriä pitkä ja se alittaa Mikkelin lentoaseman kaupungin puoleisen turva-alueen. Vanha huonokuntoinen rumpu on purettu pois samassa yhteydessä.

Mikkelin kaupungin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa on toteutettu vuonna 2025 rakentamalla Lönnrotinkadulle pyöräily- ja jalankulkuväylää. Samalla kohteeseen on uusittu vesijohto (vesilaitos) sekä kaupunkitulvien ehkäisemiseksi tulvapatki sadevesikaivonneen. Kevyen liikenteen väylää ja liikenneturvallisuutta on parannettu myös Vilhonkadulla välillä Maaherrankatu – Mikonkatu.

Mikkelin, Anttolan ja Kallioniemen satamiin on rakennettu sähköisten vesikulkuneuvojen latauspisteet vuonna 2025. Rakentamiselle on perustettu Virtaa Vuoksen Vesistölle -niminen hanke, jota rahoitti Etelä-Savon Maakuntaliitto. Samassa yhteydessä Anttolan satamaan rakennettiin myös sähköautoille latauspiste.

Kuva: Anttolan sataman uusi sähköveneiden latauspiste

Vanhojen katuvalovalaisimien vaihtoon saatiin määrärahasiirrolla 100 000 euroa lisää. Tällä summalla uusittiin led-valaisimia 1 043 kappaletta, vanhoja katuvalopylväitä ja osallistuttiin kuitu- ja johtoverkon rakentamisen yhteydessä yhteisrakentamiskohteisiin mm. katuvaloilmalinjoiden maakaapeloinnilla. Katu- ja liikennevalojen rakentamisen, ylläpidon ja hallinnan kilpailutuksen selvitystyö valmistui vuoden 2025 lopulla.

Liikennevalojen osalta vuonna 2025 kilpailutettiin Fintraffic Tie Oy:n kanssa yhteishankintana kadunvarsiteknologisen verkon (KVT) kehittämis- ja valvontapalvelun hankinta 2024 valmistuneen Mikkelin liikennevalojen yleissuunnitelman mukaisesti. KVT-verkon kehittämis- ja valvontapalvelun palvelusopimus tehtiin joulukuussa 2025. Työ sisältää käyttöönottovaiheen ja palvelun perustamisen, järjestelmän valvonnan jatkuvana palveluna sekä asiantuntija- että suunnittelutyötä.

Viheralueinvestoinnit

Puistojen leikkipaikoista peruskorjattiin hallitustorin leikkipaikka, Myrskypolun leikkipaikka ja Pitkäjärven pienten lasten uimarannan leikkipaikka.

Kuva: Myrskypolun leikkipaikka Laajaharjulla

Naisvuoren ylätasanteen peruskorjaus ja aitojen kunnostus saatettiin loppuun. Naisvuoren puistoon lisättiin kävijälaskuri sekä valvontakamerat ja nyt saadaan paremmin tietoa alueen kävijämäärästä. Kesän 2025 aikana kävijälaskurin mukaan alueella vieraili yli 15 000 kävijää. Tuukkalan ja Laajalammen virallisilla uimarannoilla uusittiin laiturit.

Kuvat: Naisvuoren ylätasanteen kunnostus

Osallistavan budjetoinnin hankkeella toteutettiin useita kohteita eri puolelle kaupunkia ja viimeisteltiin edellisen vuoden kesken jääneitä töitä.

- Kaihunlahden kodalle rakennettiin esteetön laiturit ja uusittiin kompostikäymälä. Kodalle tehtiin puiset luiskat parantamaan esteetöntä liikkumista
- Kattilalahden puistoon ja Riehtilänpuistoon istutettiin kukkivat puut keväällä 2025. Kukkivia puita istutetaan keväällä 2026 Urpolanlammen ympäristöön ja Saksalaan
- Ristiinaan hankittiin satamaan wc-kontti, joka asennetaan paikoilleen keväällä 2026
- Haukivuoren Haukiahallille pystytettiin ulkokuntoiluväline. Anttolan uimarannalle tehtiin rantalentiskenttä, rantaan tuotiin pöytäpenkki ja pukukoppia parannettiin. Tuppuralan kuntoilupakka uusittiin kokonaisuudessaan. Suomenniemelle hankittiin kuntosaliin levypainot ja frisbeegolfradalle puutavaraa. Polkupyörän huoltopisteiden asennus saatettiin loppuun
- Naisvuorelle hankittiin maiseman katselua varten kiikareita
- Otavan koululle asennettiin uusi keinu ja Mikkelin satamaan asennetaan keväällä 2026 kaupunkikeinu

Kuva: Kaihunlahden kodan esteetön laituri

Talonrakennuspalvelut

Talonrakennuspalveluiden investoinnit alittivat kokonaisuutena talousarviomäärärahat huomattavasti. Talonrakennuspalveluiden investoinnit olivat talousarvion mukaisesti 8,8 M€ ja toteuma 5,5 M€. Yksittäisten hankkeiden osalta kustannukset pääsääntöisesti alittivat hankkeelle varatut määrärahat. Suurin yksittäinen ylitys (prosentuaalisesti) oli energiataloudelliset investoinnit, jossa ylitystä tuli noin 36 000 euroa. Vastaavasti hankkeelle saatiin valtion tukea noin 36 000 euroa yli talousarvion. Hanketta on kuvattu tarkemmin energiataloudellisten investointien kohdassa.

Hankkeiden toteumien huomattavaan alittumiseen vaikuttivat sekä rakennusalan matalasuhdanne, mutta myös se, että kaikkia hankkeita ei saatu toteutettua vuoden aikana, joten kustannuksia siirtyy tulevalle vuodelle. Esimerkiksi Hänninkentän huoltorakennuksen osalta hankkeen viivästyminen vuonna 2025 tuottaa vastaavasti kustannuspainetta vuodelle 2026.

Päiväkodit

Lähemäen lastentalon alakerran peruskorjauksen sekä ilmanvaihdon hankesuunnittelu on käynnistynyt. Suunnittelussa tarkastellaan tilojen toimivuutta ja käyttöturvallisuutta sekä varmistetaan taloteknisten järjestelmien, erityisesti ilmanvaihdon, energiatehokkuus ja nykyaikaisuus. Hankesuunnittelun avulla pyritään luomaan realistinen ja kustannustehokas pohja varsinaiselle suunnittelu- ja toteutusvaiheelle, ottaen huomioon rakennuksen nykytila, käyttäjien tarpeet ja viranomaismääräykset. Suunnittelutyöryhmän näkemyksen mukaan tultaneen esittämään suojellun rakennuksen peruskorjausta ja päiväkotitoiminnan jatkamista Lähemäen lastentalolla tulevaisuudessa.

Lähemäkitalon peruskorjauksen hankesuunnittelun myötä vahvistui näkemys, jossa Lähemäkitalosta tullaan luopumaan keskipitkällä (5-10 vuoden) tähtäimellä. Rakennuksessa on ollut vajaakäyttöä useiden vuosien ajan, eikä tilanne tule todennäköisesti muuttumaan kaupungin oman palvelutuotannon tai yksityisen puolen kysynnän kautta. Rakennuksessa tulisi tehdä peruskorjausluontoisia toimenpiteitä, mikäli toimintaa haluttaisiin jatkaa pidemmällä aikavälillä. Tässä vaiheessa näihin korjauksiin ei ryhdytä ja tilannetta voidaan tarkastella uudestaan, mikäli rakennuksen käyttöaste nousee. Hankesuunnitelmassa otetaan tarkemmin kantaa rakennuksen kuntoon ja tulevaisuuden toimenpiteisiin.

Valkosenmäen päiväkotiratkaisun hankesuunnittelu aloitettiin vuoden 2025 aikana. Koko Rantakylän alueen päiväkotien kokonaistilannetta on kartoitettu käymällä keskustelua sekä varhaiskasvatuksen että talonrakennuspalveluiden henkilöstön kanssa. Rantakylän päiväkotiin on vapautunut lisää tilaa avoimen päiväkodin muuttaessa Rantakylän päiväkodilta uusiin tiloihin Porrassalmenkadulle, jolloin tila voidaan ottaa käyttöön ryhmätilana. Vuoden 2025 loppuun mennessä valmistui tarve-/hankeselvitys, jossa käy ilmi tämänhetkinen tarve Rantakylän alueen päiväkodeissa, sekä vaihtoehdot tilanteen parantamiseksi.

Koulut

Saimaanportin yhtenäiskoulu valmistui tammikuussa 2024. Kohteessa tehtiin vuoden aikana takuukorjauksia ja järjestelmien hienosäätöä. Rakennus näyttää toimivan hyvin ja palvelee tarkoitustaan. Kokonaisuudessaan hanke pysyi budjetissaan.

Kalevankankaan koululla jatkettiin sisäilmakorjauksia. Kalevankankaan koulun kunnossapitokorjauksia suoritetaan vaiheittain kesäaikaan, kun rakennuksessa ei ole toimintaa. Korjauksella parannetaan rakennuksen sisäilman laatua ja ennaltaehkäistään ongelmien syntymistä. Koulun kesälomakauden aikana toteutettiin D-siiven 1. kerroksen peruskorjaus. Työ valmistui suunniteltua edullisemmin, joten

korjausta päästiin jatkamaan laajemmalle. Syyskaudella sisäilmakorjauksia jatkettiin D-siiven osalta siltä osin, kuin koulun normaali toiminta sen mahdollisti. Sisäpuoliset rakennustyöt etenivät aikataulun mukaisesti, ja niiden valmistuminen oli suunniteltu marraskuun 2025 loppuun. Kesällä suoritetun remontin yhteydessä havaittiin ikkunoiden eristyspuutteita. Havaitut puutteet korjattiin koko vanhan rakennusosan osalta ulkokautta tehtyinä tiivistystöinä. Ikkunatiivistykset on saatu päätökseen, ja työt on vastaanotettu.

Päämajakoulun teknisen käsityön tilojen korjaustyöt valmistuivat vuoden 2025 alkupuolella. Päämajakoulun keskiosan vesikaton kunnostus ja eteläpäädyn sisäilmakorjaukset valmistuivat syksyllä 2025. Koulun eteläpäässä havaitut ulkoseinän vauriot on korjattu sekä salaojat on lisätty. Eteläpäädyn seinäeristeiden vaihdon yhteydessä myös julkisivu uusittiin.

Ristiinan yhtenäiskoulun IV-tasapainotus ja kuitukorjaukset aloitettiin vuonna 2024. Työt jatkuivat vuonna 2025 entisessä lukion siivessä. Korjauksessa nuohottiin ilmanvaihtokanavat ja tasapainotettiin sekä mitattiin ilmanvaihtojärjestelmä. Samalla poistettiin tiloissa olevia mineraalivillakuitujen lähteitä. Tällaisia olivat esimerkiksi putkieristeet, tekniikan läpiviennit sekä leikatut akustolevyypinnat. Työt valmistuivat koulun syyslukukauden alkuun mennessä.

Haukivuoren koulun pohjoispäädyn vesikatto uusittiin ja yläpohjan lämmöneristystä parannettiin kesän 2025 aikana. Hanke alitti sille varatut määrärahat.

Julkiset rakennukset

Kaupungin virastotalon LVIS-peruskorjauksen 7.vaihe valmistui marraskuussa 2025. Peruskorjaus kattoi virastotalon ns. keskisiiven 2–4 kerrokset (rakennusvalvonta, kaavoitus ja saunaosasto). Toimenpiteet olivat pääsääntöisesti samat kuin aikaisemmissa peruskorjauksissa. Virastotalon LVIS-peruskorjaushankkeet tulevat jatkumaan vielä tulevana vuosina vaihteittain.

Virastotalon neljännen kerroksen julkisivukorjaukset alkoivat vuonna 2024. Sääolosuhteiden vuoksi rappaustyöt jätettiin keväälle 2025. Neljännen kerroksen julkisivukorjaukset ovat nyt valmistuneet suunnitellusti. Virastotalon lukituksen uusiminen kilpailutettiin ja toteutettiin loppuvuonna 2025. Toimenpide oli jatkoa vuonna 2024 käynnistetylle kulkuturvallisuuden parantamishankkeelle.

Suonsaaren alueella tehtiin rivitalohuoneistojen kunnostamista vastaanottokeskuskäyttöön. Huoneistot on saatu pääosin kunnostettua ja viimeisetkin asunnot valmistuvat alkuvuodesta 2026.

Naisvuoren näkötorinilla suoritettiin loppuvuodesta 2025 sisäpintojen kunnostus- ja maalaustöitä. Työt jatkuvat kahvilan kalusteudistuksilla kevään 2026 aikana.

Valokuva Naisvuoren näkötorin sisämaalauksesta

Kulttuuri

Konsertti- ja kongressitalo Mikaelissa tehdään vuosittain huoltokorjauksia noin 100 000 eurolla. Tänä vuonna oli ohjelmassa mm. keittö-
tönn viemäreiden kunnostaminen sekä sisäpintojen huoltomaalauksia.

Jalkaväkimuseolla suoritettiin kesällä 2025 vesikattojen tiivistys- ja kunnostustöitä. Työt valmistuivat heinäkuussa. Hankkeeseen on
saatu Opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta.

Valokuva Jalkaväkimuseon kunnostettu vesikatto

Pääkirjaston LVIS-saneerauksen sekä toiminnallisten muutosten hankesuunnittelu käynnistettiin vuoden 2025 lopulla. Hankesuunnittelussa tarkastellaan tilojen toimivuutta sekä varmistetaan taloteknisten järjestelmien, erityisesti ilmanvaihdon, energiatehokkuus ja nykyaikaisuus. Hankesuunnittelun avulla pyritään luomaan realistinen ja kustannustehokas pohja varsinaiselle suunnittelu- ja toteutusvaiheelle, ottaen huomioon rakennuksen nykytila, käyttäjien tarpeet ja viranomaismääräykset.

Sodan ja Rauhan keskus Muistin kahvila-ravintola Rauhan katon peruskorjaus valmistui marraskuun alussa. Urakka sisälsi peltikatteen uusimisen sekä tarvittavat yläpohjan korjaukset nykyistä rakennetta vastaavalla tavalla.

Ristiinan Kallioniemen huvilan osalta rannassa sijaitseva heikkokuntoinen rantamakasiini purettiin pois ja tilalle toteutettiin uusi, siirtokelpoinen myyntipiste. Rantamakasiinin avajaisia vietettiin juhannuksen alla. Lisäksi syksyn aikana suoritettiin päärakennuksen keittiössä kunnossapitotöitä. Kunnossapitotöiden ja siirtokelpoisen paviljonkirakennuksen tavoitteena on luoda edellytykset tulevalle toiminnalle ja palvelutarjonnalle.

Valokuva Ristiinan Kallioniemen rantapaviljonki

Ristiinan Sotakoulun korjaus ja laajennus jatkuu tänäkin vuonna. Kyseessä on paikallisten seurojen ja järjestöjen yhteishanke, jossa he vastaavat rakennuksen kunnostusprojektista. Hankkeelle oli varattu kaupungin investointiohjelmassa 50 000 euroa vuodelle 2025 ja toteuma oli 92 555 euroa. Ylitys johtuu pääosin aloitettujen töiden loppuunsaattamisesta sekä lämmitysjärjestelmän hajoamisesta virheellisen asennustavan vuoksi. Hankkeelle saatiin Veej`jakaja ry:n avustusta noin 23 300 euroa. Sotakoululle on etsitty vuokralaista, joka vuokraisi koko rakennuksen ja jälleenvuokraisi tilat kaikille toimijoille, mutta vielä ei ole löytynyt halukkaita tahoja vastaamaan kiinteistön toiminnasta. Rakennuksessa toimii Kalliotaidekeskus kesän ajan.

Liikuntarakennukset

Hänninkentän huoltorakennuksen urakointi alkoi heinäkuun alussa purkutöillä ja hankkeen oli määrä valmistua lokakuun 2026 loppuun mennessä. Työmaa jouduttiin keskeyttämään 2025 lokakuun lopulla rakennesuunnitelmien puutteiden vuoksi. Suunnitelmia on korjattu ja rakentaminen pääsee jatkumaan helmikuun 2026 aikana. Pääurakoitsijaa on pyydetty päivittämään työmaan yleisaikataulu ajan tasalle, jolloin tarkentuu pysähdysten vaikutus hankkeen valmistumisaikaan.

Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen pohjoispäätyyn sijoittuvan laajennuksen kilpailutus suoritettiin alkukesästä. Rakentaminen oli tarkoitus suorittaa elo-marraskuussa 2025. Saatujen urakkatarjousten kokonaisvertailuhinta kuitenkin ylitti talousarvion määrärahan, joten hankinta keskeytettiin. Hanke toteutettiin loppuvuodesta puitesopimustyönä ja uusi laajennusosa otettiin käyttöön vuodenvaihteessa. Hanke ylitti lievästi sille varatut määrärahat, mutta tuli huomattavasti edullisemmaksi kuin urakkakilpailun kautta.

Energiataloudelliset investoinnit

Vuoden 2025 aikana toteutettiin energiataloudellisina investointeina Rämälän koululle ja Rantakylän nuorisotalolle ilmasta veteen lämpöpumppujärjestelmä, joiden avulla voitiin luopua kokonaan kohteiden osalta öljylämmityksestä. Lisäksi Anttolan päiväkodin maalämmön rinnalla ollut öljylämmitys korvattiin sähkökattilalla. Näihin on saatu ARA:n avustusta öljylämmityksestä luopumiseen 68 320 euroa.

Merkittävimmät talonrakennusinvestointikohteet vuonna 2025 olivat:

- Päämajakoulun vesikatto (keskiosa) ja sisäilmakorjaukset
- Kalevankankaan koulu, sisäilmakorjaukset
- Mikkelin lukion vesikaton uusiminen, hanke jatkuu vuonna 2026
- Haukivuoren koulun pohjoispäädyn katto
- Jalkaväkimuseon vesikaton pinnoitus
- Sodan ja Rauhan keskus Muistin puisen ravintolaosan katon uusinta
- Hänninkentän huoltorakennuksen korvaaminen uudisrakennuksella, hanke jatkuu vuonna 2026
- Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen lisäosa
- Kaupungin virastotalon LVIS-peruskorjaus

- Virastotalokorttelin lukituksen uudistaminen
- Suonsaaren vastaanottokeskuksen toiminnan laajentaminen vuokralaisen vaihtuessa
- Lämmitystapamuutokset Rämälän koululle, Rantakylän nuorisotalolle ja Anttolan päiväkodille

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €)		Kumula- tiivinen toteuma	Alku- peräi- nen ta- lousar- vio	Talous- arvio- muu- tokset	Talous- arvio muutos- ten jäl- keen	Toteu- tuma	Poik- keama (-) alle (+) yli
S=SITOVUUSTASO							
KAUPUNKI							
Muut pitkävaikutteiset menot							
Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet		21	100	-78	22	21	-1
Rakennusvalvonnan arkiston digitointiprojekti		759	60	78	138	133	-5
Osallistava budjetointi		554	150	-20	130	119	-11
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä			310	-20	290	273	-17
Maa- ja vesialueet							
Maa- ja vesialueiden myynti, TULOT *	S		2 000	-989	1 011	1 151	140
Maa- ja vesialueiden hankinta, MENOT	S		300	500	800	741	-59
*sis. myyntivoiton 1.044.085,43 euroa							
Rakennukset							
Rakennusten myynti *	S		25		25	44	19
*sis. myyntivoiton 44.685,00 euroa							
RAKENNUKSET							
Sivistystoimi							
Lähemäen lastentalon alakerran peruskorjaus sekä ilmanvaihto (130 lasta)		24	50		50	24	-26
Valkosenmäen päiväkotiratkaisun (n. 30 lasta) hankesuunnittelu		2	50		50	2	-48
Itäinen aluekoulu		23	50		50	23	-27
Päämajakoulun vesikatto (keskiosa) ja sisäilmakorjaukset		1244	1 500	-75	1 425	1 014	-411
Ristiinan yhtenäiskoulun entisen lukiosiiven ilmanvaihdon peruskorjaus		388	50	20	70	66	-4
Kalevankankaan koulu, sisäilmakorjaukset		322	350		350	191	-159
Mikkelin lukio (n. 750 opisk.), koulun nykyisen kohteen elinkaari ja toiminnallisuus		100	200		200	100	-100
Haukivuoren koulun pohjoispäädyn katto		90	150		150	90	-60
Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi							
Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli, korjaus ja peruskor- jaus		596	100		100	66	-34
Jalkaväkimuseon vesikatto, TULOT		193	125	-41	84	98	14
Jalkaväkimuseon vesikatto, MENOT		809	375		375	232	-143
Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjaus (suojeluvas- tuu)		176	100		100	107	7
Mikkelin Seutukirjasto, LVIS-peruskorjaus		26	150		150	26	-124
Muistin puisen ravintolaosan katon uusinta		134	150		150	134	-16

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €)		Kumula- tiivinen toteuma	Alku- peräi- nen ta- lousar- vio	Talous- arvio- muu- tokset	Talous- arvio- muutos- ten jäl- keen	Toteu- tuma	Poik- keama (-) alle (+) yli
S=SITOVUUSTASO							
Hänninkentän huoltorakennus, TULOT		0	300	-300	0	0	0
Hänninkentän huoltorakennus, MENOT		1159	2 500		2 500	1 147	-1 353
Hänninkentän kentän kylmälaitteet ja automaatio		102	100		100	102	2
Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen lisäosa/varastotila		154	150		150	154	4
Rantakeidas, pukeutumistilat mm. vaatekaapit		106	100		100	106	6
Julkiset rakennukset							
Kaupungin virastotalo, peruskorjaus jatkuu vaiheittain							
LVIS peruskorjaus		3833	1 500		1 500	1 076	-424
4. krs julkisivu (rappaus), eriste		418	120		120	103	-17
Virastotalokorttelin lukituksen uudistaminen		151	100		100	72	-28
Sotakoulu, Ristiina, TULOT		172				29	29
Sotakoulu, Ristiina (hankkeen kaupungin osuus)		951	50	40	90	93	3
Lähemäkitalon peruskorjaus		52	100	-50	50	0	-50
Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt							
<i>Koulu- ja esiopetus</i>			200	38	238	138	-100
<i>Hyvinvointi ja osallisuus</i>			100		100	4	-96
<i>Julkiset rakennukset</i>			100		100	53	-47
<i>Sote kiinteistöt</i>			150	180	330	339	9
Rakennusten suunnittelumääräraha			150		150	147	-3
Energialoudelliset investoinnit, TULOT			50		50	86	36
Energialoudelliset investoinnit, MENOT			200	105	305	341	36
Kiinteistöjen sähköautolatausveloite		97	50	-40	10	1	-9
Alv-tarkistukset						0	0
RAKENNUKSET YHTEENSÄ							
MENOT	S		8 945	218	9 163	5 950	-3 213
TULOT	S		475	-341	134	213	79
NETTO			8 470	559	9 029	5 736	-3 293
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Satamalahden kehittäminen		650	700	-272	428	183	-245
EcoSairila		3615	150		150	20	-130
Kalevankankaan alue		276	100		100	99	-1
Matkailu			300		300	298	-2
Ruutukaavakeskustan kehittäminen (2025 torin leikkipaikan uusiminen)			200		200	104	-96
Kadut (yritys- ja asuinrakentamisen tukeminen)			800	-200	600	571	-29
Tyrjäntie (l=650 m)		543	600	-100	500	543	43
Kadut			1 800		1 800	1 675	-125
Katujen suunnittelumääräraha			100	-50	50	11	-39
Siltojen uusiminen			500	-50	450	446	-4
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen							
<i>Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen (Vilhonkatu ja Lönnrothinkatu), MENOT</i>			400		400	381	-19
Lentoasema (sis. Valtion investointituen) TULOT			30	75	105	105	0

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €)		Kumula- tiivinen toteuma	Alku- peräi- nen ta- lousar- vio	Talous- arvio- muu- tokset	Talous- arvio- muutos- ten jäl- keen	Toteu- tuma	Poik- keama (-) alle (+) yli
S=SITOVUUSTASO							
Lentoasema, MENOT			100	140	240	239	-1
Katuvalojen saneeraus			400	100	500	541	41
Liikennevalojen uusiminen		68	150		150	68	-82
Puistot ja leikkipaikat			500		500	470	-30
Saimaan Unesco Global Geopark hanke, luontomatkailu		378	50		50	25	-25
Vesistö							
Hulevesiohjelma		2060	400		400	463	63
Veturitallinlahti hulevesi		0	100	-100	0	0	0
Keskusta-alueen tulvariski		457	100	710	810	457	-353
Satamien kunnostus (sis. retkisatamat)			75		75	74	-1
Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri, TULOT		0	75	-75	0	0	0
Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri, ME-							
NOT		13	150		150	13	-137
Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus, TULOT		219	277	-56	221	219	-2
Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus, MENOT		318	430		430	282	-148
Liikkuminen							
Uimarantojen kunnostukset, korjausvelan poista-			75		75	86	11
minen							
Urheilupuiston nurmikentän sadevesijärjestelmän		60	100	-30	70	60	-10
uudistaminen							
Haukivuoren tenniskentät, hiekkatekonurmi		68	80	-18	62	68	6
Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus, TULOT					0	20	20
Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus, ME-							
NOT			125	-10	115	134	19
Kiinteät rakenteet ja laitteet menot	S		8 485	120	8 605	7 309	-1 296
Kiinteät rakenteet ja laitteet tulot	S		382	-56	326	344	18
Kiinteät rakenteet laitteet netto			8 103	176	8 279	6 966	-1 313
Koneet ja kalusto							
Hallinnon palvelualue							
Keskushallinto/ruoka- ja puhtaus			125		125	125	0
Sivistyksen palvelualue							
Opetuslautakunta			200	-38	162	138	-24
Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta			200	78	278	230	-48
Urski, ajanotto		25	30		30	25	-5
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue			50		50	15	-35
TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus)							
Metsä-Sairila TULOT		340	140		140	134	-6
TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus)							
Metsä-Sairila MENOT		498	200		200	200	0
Varautuminen, häiriötilannekeskukset		90	100		100	90	-10
Koneet ja kalusto menot			905	40	945	822	-123
Koneet ja kalusto tulot			140	0	140	134	-6
Koneet ja kalusto netto			765	40	805	688	-117

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €) S=SITOVUUSTASO		Kumula- tiivinen toteuma	Alku- peräi- nen ta- lousar- vio	Talous- arvio- muu- tokset	Talous- arvio muutos- ten jäl- keen	Toteu- tuma	Poik- keama (-) alle (+) yli
SIJOITUKSET							
Osakkeet ja osuudet							
Tulot*			0	0	0	10	10
<i>Porrassalmen kehitys Oy</i>			0		0	10	10
*sis. luovutustappion 13.700,00 euroa							
Menot			900	213	1 113	1 139	26
<i>Saimaa Stadium Oy</i>		1400	200		200	200	0
<i>Muiden osakkeiden hankinta</i>			500	129	629	695	65
<i>Itäradan suunnitteluhankeyhtiö</i>		342	200	-58	142	102	-40
<i>E-S Pääomarahasto</i>		258	0	142	142	142	0
KAUPUNGIN INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
MENOT	S		19 845	1 071	20 916	16 235	-4 681
TULOT	S		3 022	-1 386	1 636	1 896	260
NETTO			16 823	2 457	19 280	14 339	-4 941

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €) S=SITOVUUSTASO		Alkupe- räinen talous- arvio	Talous- arvio- muu- tokset	Talous- arvio muutos- ten jäl- keen	Toteu- tuma	Poik- keama (-) alle (+) yli
LIIKELAITOKSET						
Otavan opisto						
MENOT	S	25		25	0	-25
Vesiliikelaitos						
MENOT		1 660	0	1 660	1 328	-332
<i>Vesilaitokset</i>	S	290		290	120	-170
<i>Jätevesipuhdistamot</i>	S	240		240	60	-180
<i>Anttolan siirtolinja, yleissuunnitelma</i>	S	30		30	0	-30
<i>Verkostot</i>	S	1 100		1 100	1 148	48
NETTO		1 660	0	1 660	1 328	-332
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
MENOT	S	21 530	1 071	22 601	17 563	-5 038
TULOT	S	3 022	-1 386	1 636	1 896	260
NETTO		18 508	2 457	20 965	15 667	-5 298